

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ

ч. 96 квітень – червень 1993

КОНФЕРЕНЦІЯ Українських Пластових Організацій

Австралія — Аргентина — Велика Британія — ЗСА — Канада — Німеччина

Польща - УКРАЇНА - Словаччина

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА ОРЛИНИЙ КРУГ

"ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ" - журнал новацьких виховників.
Виходить кварталюно.
Ч. 96. Квітень - Червень 1993.

Редагує колегія:

УКРАЇНА: Ігор Бушак, Оксана Заліпська, Іван Нагірний, Віталій Окуневський, Богдан Олексій, Олеся Омельчук, Микола Ханас.

АВСТРАЛІЯ: (чекаємо на співробітників!)

АРГЕНТИНА: (чекаємо на співробітників!)

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ: (чекаємо на співробітників!)

ЗСА: Денис Беднарський, Орест Гаврилюк, Стаха Гойдиш, Надя Кулинич, Теодосій Самотулка.

КАНАДА: (чекаємо на співробітників!)

НІМЕЧЧИНА: (чекаємо на співробітників!)

ПОЛЬЩА: (чекаємо на співробітників!)

СЛОВАЧЧИНА: (чекаємо на співробітників!)

Відповідальний редактор - Сирій Орел Орест.

Рисунок на обгортці мистця М. Григорііва.

Відбито офсетом у Філядельфії. Наклад 300 прим.

Ціна поодинокого числа: 5.00 дол. Річна передплата: 15.00 дол.

Всі права застережені.

Copyright by Plast, Ukrainian Youth Organization, Inc.

Printed in U. S. A.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

Orest Hawryluk, M. D.

321 Linden Drive

Elkins Park, PA 19117

U. S. A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ:

Denys Bednarsky

35 Marsac Pl.

Newark, NJ 07106

U. S. A.

ФУНДАТОРИ "ВОГНЮ ОРЛИНОЇ РАДИ":

Родина і приятелі св.п.бр. Славка Кравса
Сірі Орли Людмила і Петро Дармограї
2ий Курінь УПС "Ті, що Греблі Рвуть"
Великий Пл. Курінь "Хмельниченки"
Крайова Пластова Старшина З. С. А.
20-ий Курінь УСП "Лісові Мавки"
10-ий Курінь УПС "Чорноморці"
Сіра Орлиця Стаха Гойдиш
Сірі Орли Орест і Аня Гаврилюки
101-ша РОВ "Квітка Щастя", 1991
Сирій Орел Тарас Когут

Ватага Бурлаків
Пл. сен. В. і Д. Гойдиші
Загін "Червона Калина"
Пластова Станиця Чікаго
28-ий К. УПС "Верховинки"
Крайова Пл. Старшина Канада
3-ий Курінь УПС "Лісові Чорти"
Пластова Станиця Нью-Йорк
Головна Пластова Булава
Пластова Станиця Торонто
ХТО ЧЕРГОВИЙ?

Вогонь Орлиної Ради

1

ДОРОГІ БРАТЧИКИ Й СЕСТРИЧКИ!

Перед нами новацьке літо. Це пора, що вимагає від нас найбільше праці, а разом приносить найбільші користі новацькій дітворі.

Літом діти йдуть у табори. А там вони протягом кількох тижнів перебувають безперервно в українському таборовому оточенні. Не тільки набувають багато більше знань у таборі ніж це є можливе протягом року у пластовій домівці, але - що куди важливіше - засвоюють пластовий стиль життя. В усьому беруть собі приклад з нас - новацьких братчиків і сестричок, наслідуючи нашу поведінку, нашу мову, приймаючи наші погляди за свої. Глядімо ж, щоб ми були достатньо підготовлені до тої ролі, щоб приклад, який даємо новацтву, був дійсно добрий, щоб його вислідом був ріст пластового характеру в наших вихованків.

Цього літа матимемо теж Ювілейну Міжкрайову Пластову Зустріч - 93. І там теж треба нам бути прикладом для новацтва, але й для інших уладів, щоб усі пластуни брали собі взір з новацьких виховників.

Ото ж, берімся до праці над собою! Пам'ятаймо, що дитина вчиться з усього що ми їй подамо, але найбільше вчиться вона з нашого прикладу!

Щиро вітаю Вас:

СКОБІ

Скриті Орли Орел

ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДНІВ

107-МА РАДА ОРЛИНОГО ВОГНЮ
(ГНІЗДОВИХ 19)
"ЖИВИЦЯ"
У БРЮХОВИЧАХ

Дня 1 грудня 1992

З В І Т ІЗ РАДИ ОРЛИНОГО ВОГНЮ

1. НАЗВА: 107-ма Рада Орлиного Вогню (Гніздових 19) у Брюховичах.

2. МІСЦЕ І ЧАС: Брюховичі, 27. XI - 1. XII. 1992.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ Й ПЕРЕВЕДЕННЯ: Раду Орлиного Вогню зорганізувала Крайова Пластова Старшина України (діловод новацького вишколу), а перевів Орлиний Круг у складі:

Сірі Орли: Орест Гаврилюк, Роман Копач і Віталій Окуневський.

Сірі Орлиці: Людмила Дармограй, Люба Топорович і Нана Щука.

4. ПРОВІД:

Комендант	- С. О. Орест Гаврилюк
Заступниця коменданта	- С. О. Людмила Дармограй
Бунчужний	- С. О. Віталій Окуневський
Писар	- С. О. Нана Щука
Прелегенти:	- С. О. Роман Копач
	- ст. пл. Соломія Нарольська
	- пл. сен. Петро Содоль
	- С. О. Люба Топорович

5. УЧАСНИКИ:

ст. пл. Марічка Артиш	Івано-Франківськ
ст. пл. Оксана Калиновська	Київ
ст. пл. Ірина Лош	Львів
ст. пл. Іван Нагірний	Стрий
ст. пл. Соломія Нарольська	Львів
пл. сен. Віталій Окуневський	Моршин
пл. сен. Богдан Олексій	Тернопіль
ст. пл. Люба Топорович	Самбір

Разом: 8 (3 братчиків і 5 сестричок).

Вік учасників вагався від 20 до 47 років.

За професією було 3 вчителів, 2 інженерів, 1 геолог, 2 студентів.

6. ПОРЯДОК ДНЯ:

- 6:45 - Вставання, прорух, порядкування, миття.
- 7:30 - Молитва, підняття прапору, наказ.
- 8:00 - Снідання.
- 9:00 - Зайняття.
- 14:30 - Обід, пообідня перерва.
- 15:30 - Зайняття.
- 19:30 - Вечеря.
- 20:30 - Ватра.
- 21:30 - Підготовлення до сну.
- 22:00 - Нічна тиша.

7. ПРОГРАМА:

<u>Тема</u>	<u>Годин</u>
Права й обов'язки гніздового	1/2
Ланка впорядників і плянування праці гнізда	1/2
Гра	4
Пісня	3
Самодіяльна гра	2
Новацький танок	1
Збірка гнізда	4
Прогулянка	6
Новацький змаг	3
Новацький вогник	3
Новацькі імпрези	1/2
Ігрово-комплексний метод	1/2
Дитяча література, преса й методичні посібники	1/2
Морально-релігійне виховання новацтва	1/2
Національно-державне виховання новацтва	1/2
Естетичне виховання новацтва	1/2
Фізичне виховання новацтва	1/2
Здоров'яне виховання новацтва та лікарська опіка	1/2
Господарське виховання новацтва	1/2
Дисципліна новацтва і перестороги	1/2
Співпраця з родиною, церквами, школою і Пластприятном	1/2
Обряди в гнізді (відкриття й закриття зайнят, заява вступу, Новацька Обіцянка й підвищення ступенів, признання вмілостей, похвали і т.ін.)	1
Самодіяльність новацтва	1/2
Ройове суперництво в гнізді	1/2
Адміністративні питання гнізда (Книговедення, звітування, фінанси, майно, господарка)	1/2
Гніздо - складова частина коша, станиці, УПН	1/2
Гніздо в системі табору	1/2
Різниці і схожості в праці в УПН і УПЮ	1
Орлиний Круг і новацькі вишколи	1/2
Разом	37 1/2

Із запланованої програми не вдалося провести показової прогулянки гнізда, з уваги на несприятливу погоду.

8. ВИСЛІД РАДИ ОРЛИНОГО ВОГНЮ: За винятком Соломії Нарольської, яка виїхала передчасно, всі учасники вишколу пройшли його успішно й можуть робити дальші старання для добуття ступеня гніздового в Кадрі Виховників, по виконенні приписаних Правильником передумов.

4

9. ГОСПОДАРКА: У повному віданні Крайової Пластової Старшини, Україна, яка подбала про приміщення в будинку курортного заведення, з харчуванням на місці. Умовини, хоча не ідеальні (присутність інших гостей курорту, дуже пізний час обідів), але всетаки дуже добрі.

10. ЗАВВАГИ: Цей перший в Україні вишкіл гніздових повинен причинитися до піднесення рівня новацької праці в Україні. Рішенням Проводу Орлиного Круга, всім 7-ом учасникам, які закінчили РОВ гніздових, признано ступінь впорядника УПН і залучено їх до Орлиного Круга, як членів-кандидатів. Вони оформилися в ядро Орлиного Круга в Україні, якого провідницею призначено Сіру Орлицю Любу Топорович.

С К О Б І

Сірий Орел Орест
Сірий Орел Орест
Комендант

Мудрість⁵ Сірих Орлів

Старий Орел

СИСТЕМА ТАБІРНОГО ВИХОВАННЯ В УПН

I. УВЕДЕННЯ.

Короткою історичною інформацією пригадаймо собі минуле, проаналізуємо сучасне, щоб визначити собі скерування у майбутнє. Новацьке таборування започаткував Михайло Іваненко таборами в Корчині в 1926 р. і в Гринькові б. Підлютого в 1927 р. Успіх цих двох пробних таборів зумовив розвиток новацького таборування. У період Уладу Новиків головними табірними осередками були Підлюте/Остодір у Карпатах над річкою Лімницею на мастках митр. А. Шептицького від 1928 до 1939 р., де комендантом-опікуном був головню о. А. Бучацький, а обозним Іван Кліщ, який фактично провадив табори новаків. У спадку він залишив нам матеріяли "Організація оселі", ст. 23, які, зредаговані Тимішем Білостоцьким, його співробітником, мають радше історичне значення і чекають на їх видання, як додаток до історії УПН. Треба згадати, що табори новаків провадив курінь ст. пл. "Орден Залізної Остроги", а табори новачок курінь ст. пл. "Санітарки", почавши з 1935 р. Другим постійним місцем новацького таборування була Старява коло Хирова, де комендантом був переважно Леонід Бачинський, почавши з 1934 р.

У період "Племені Новаків" головним місцем новацького таборування була Пасічна к. Надвірної, в рр. 1942 - 43, де комендантом був Теодосій Самотулка, а другим місцем були Брюховичі б. Львова, під проводом Тиміша Білостоцького.

На Закарпатті табори новацтва, яких там називано "Вовченятами" і "Лисичками", вела головню Анна Устіянович-Береза. Перший з них відбувся у Ставному в 1928 р..

На еміграції, на терені Німеччини, в часі 1946 - 49 рр. відбулися 22 новацькі табори, найбільше в Міттенвальді, де й у 1949 р., під час зонального табору, проведено вишкіл табірних виховників під проводом Теодосія Самотулки.

По переселенні по різних країнах світу пластуни засновували Пласт на місцях поселення і вели довші чи коротші новацькі табори, в залежності від ситуації звичайно в будинках, а на півдні нашої планети (Австралія, Аргентина) - під шатрами. І так, у короткому переліку згадаймо перше таборування новацтва на поселенні:

У Німеччині продовжувалися табори, але вже обмежені числом, у Гохлянд, Кенігсдорф, Баварія. Слід згадати, що з 1974 р. проводилися однотижневі лешатарські табори в Альпах, з участю також і новацтва. Канада - невеличкий табір відбувся вже в 1949 р. в Шомберг, під проводом Тоні Горохович. Ширша табірна діяльність здійснювалася від 1953 р. в Станицях: Торонто ("Пластова Січ" у Грефтон), Монтреаль ("Батурин" від 1960 р.), Вінніпег, Едмонтон.

Велика Британія - тритижневе таборування новацтва з 1950 р. започаткувала Цьопа Паліїв на терені Оселі Українських Інвалідів, а згодом, від 1966 р., новацтво таборувало вже на своїй пластовій оселі "Верховина" у Північній Валії.

ЗСА - У найбільшій числом пластунства країні перші новацькі табори зорганізували в 1950 р. Станиці: Чікаго - в Равнд Лейк під проводом Ольги Козак, а Станиця Дітройт під проводом Іванни Кучер. Ширша табірна діяльність новацтва почалася в 1951 р.: Станиця Нью-Йорк зорганізувала табори в Нерровсбургу - новаків під проводом Теодосія Самотулки, а новачок під проводом Ольги Жарської; Станиця Бафало на оселі "Новий Сокіл" - табір новачок у проводі з Малиною Дзюбою, а новаків у проводі з Володимиром Приймаком; Станиця Гартфорд на "Соняшній Полянні" в Раквил - комендант Яків Шегрин; Станиці Чікаго і Дітройт продовжували ведення таборів.

Аргентина - 2-3тижневі мішані табори відбувалися в Пунта Індіо, а перший з них зорганізував у 1951 р. ст. пл. Михайло Василишин.

Австралія - як правило, табори проводилися в часі від 24. XII до 3. I, як частина мішаних станичних таборів на своїх табірних оселях. Перший табір "Чорноморці" провели спільно над морем Станиці Аделайда і Мельборн у 1954 р., а пізніше Станиця Аделайда на своїй оселі "Бескид", а Мельборн на "Соколі" від 1962 р. Станиця Сідней закупила оселю "Холодний Яр" у 1952 р. і правдоподібно там велися табори вже від 1953/54 р., але напевно відбувся табір у часі 19. XII. 1959 - 4. I. 1960 р.

Дуже багато таборів проведено на поселеннях, часом малокваліфікованими особами без достатнього досвіду й знання розвиткових процесів, потреб дитини. Були спроби, може й мало, навчити практично при допомозі вишколу, як здійснювати новацьке таборування. Були подані передумови організації таборів, але ні коменданти, ні організатори не брали їх до уваги в ЗСА. Написано чимало статей на тему новацького таборування мною та іншими новацькими виховниками, та назагал ці відокремлені фрагменти не з'єдналися в одну продуману цілість (ПРИМІТКА РЕДАКЦІЇ: У 1964 р. вийшла брошура пл. сен. О. Н. Кулинич і ст. пл. А. Вересюк "ЯК ПЕРЕВОДИТИ НОВАЦЬКІ ТАБОРИ"). А до того всего подекуди економічний принцип випереджував виховний.

Недоліки у табірному мисленні, головно в ЗСА, треба направити, щоб не перенеслися в Україну. Саме це змусило мене написати цю статтю, а згодом дещо більше на тему новацького таборування тепер і в майбутньому. Табірна думка у відновленому Пласті повинна мати тверду, сучасну основу.

II. ПРИНЦИПИ ТАБІРНОГО ВИХОВАННЯ

1. Що таке новацький табір?

Поняття табору має різні значення у залежності від точки зору нашого мислення і нашої дії. Новацький табір, як особливе дитяче середовище пластової діяльності, має різні аспекти й дещо відмінні визначення, але всі вони пов'язуються в одне ціле. Які ж ці аспекти? Ідеологічний - підкреслює своєрідність, характерні риси пластового табору новацького типу. З цієї точки зору: новацький табір - це одна з форм новацького пластування згідно з засадами пластової виховної програми, виразніше формулюючи - це виховне середовище, в якому поєднуються в одне ціле елементи: новакування, української культури, та життя серед природи.

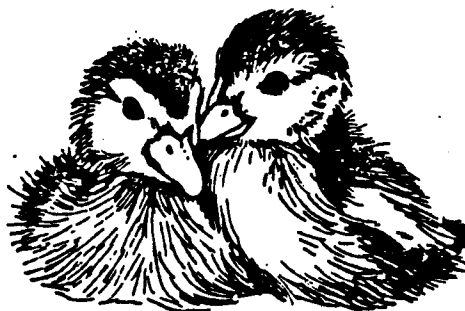
З методичного аспекту, новацький табір - це суцільність різноманітних, упорядкованих і пов'язаних в одну цілість, головню ігрових зайнять новачат, які часово відокремлені від родин, під опікою і керівництвом дорослих виховників, відбувають їх у визначеному часі серед природи, згідно з наміченим пляном дії і згідно з табірними приписами.

Не можна не згадати практичного аспекту, який має за завдання втілення в життя пластових принципів, плянів виховної дії шляхом підготівної діяльності, що відноситься до організаційного, як і програмового приготування.

2. Функції новацького табору.

Які властивості табірної форми пластування, що відбувається деякий час безупинно серед природи? Що прагнуть пластуни досягти в табірному середовищі? Або, інакше формулюючи запити, які функції виконує новацький табір?

- а. сприяє багатогранному розвитку особистості новачка в аспектах його біологічних і психо-суспільних потреб; формуванню його характеру;
- б. навчає таборовиків, як треба спілкуватися, співжити з другими, співпрацювати для спільного добра, щоб ігри проводилися успішно;
- в. уможлиблює набування необхідних знань і практичних умінь, головню тих, що відносяться до перебування серед природи, досвіду щодо зарадности, кмітливості, збереження здоров'я та загалом самозбереження;
- г. здійснює важливі завдання Пласту, практикуючи пластовий стиль життя.

3. Таборовики.

Дійовими особами в табірному житті є новачата - діти різного віку, на різних стадіях розвитку, з різними особистими потребами. Тому організаторам і виховникам новацьких таборів треба обов'язково знати розвиткові процеси дитини і розуміти, що потреби й спроможності дитини 7-річної і 10-річної є різні. Це треба взяти до уваги в плануванні табірної програми і її реалізації відповідними для вікових груп способами й засобами. Факти значимости дитячої потреби мати своє дитяче середовище слід уміло використати для їх фізичного, емоційного і суспільного росту. Насувається питання, коли пересічна дитина є готова до табору, до тимчасового перебування без батьків в іншому як дотепер середовищі, звичайно на лоні природи. Мій досвід вказує на те, що загал 6-річних дітей ні в аспекті ігровому, ні емоційному не надається до новацького таборування. З 7-річними можна вже таборувати, але їх необхідно підготувати до першого їх табору, чи він буде короткотривалий, 3 - 5 чи 7 днів, чи два тижні. Правда, деякі діти можуть мати деякий табірний досвід під час родинного таборування. Як би не було, на першому таборі треба навчити таборовиків необхідних табірних знань і вмінь, що стосуються новацького табору, а це вимагає багато часу й зусилля. На чергових таборах уже можна буде проводити нормальне таборування.

4. Види новацьких таборів і їх основні завдання.

Заки приступити до класифікації новацьких таборів, варто згадати про ев. дотабірний досвід деяких дітей, головно кандидатів до новацтва.

- а. Однотижневий денний табір дошкільних дітей на Союзівці, ЗСА, "Пташки при Пласті", організований пластунками з Куреня "Перші Стежі" з метою вербування дітей до Пласту. Запрограмовані зайняття на лоні природи мають деякі формальні ознаки.
- б. Родинне таборування деяких родин або декількох пластових родин, організоване Куренем "Хмельниченки", ЗСА, з участю дітей різного віку. Зайняття малоформальні, більше з довільними ознаками.
- в. У Німеччині відбувається зимою більше родинного таборування з участю також і новацтва для навчання чи практикування зимового спорту, під опікою КПС.

В основу погрупування новацьких таборів треба покласти потреби і зацікавлення новацтва, так особисті, як і зумовлені пластунським ростом, беручи до уваги вік, довготу табірною часу, завдання до здійснення, різноманітність програм і, в міру потреби, ще й інші особливості таборів. Не забуваймо при тому факту, що розвиток табірної думки в Україні був сповільнений в періодах окупації ворогом, в яких самозбереження було основне. Подібно було й на поселеннях, хоча можна було багато більше навчитися і застосувати в нашій дії. У загальному, якість табірної діяльності, зокрема в ЗСА, була незадовільна. Саме тепер настав час цей недолік поволі, в міру наших спроможностей, направити, маючи на увазі приціл загальноукраїнський, а не лише регіональний у нашому мисленні і діях і використовувати сучасні вагомі дослідницькі інформації щодо функціонування дитячого мозку.

У групуванні новацьких таборів треба вирізнити перший новацький табір (7-річних, ев. ще й 8-річних). Він має дати міцну основу для новацького таборування, з якого виростають похідні вищого розвиткового рівня, а це звичні чи традиційні табори і табори з особливою програмою (спеціальні, але не спеціалізаційні).

Особливу увагу треба покласти на перший табір 7(8)-річних новачат з уваги на зміну їхнього способу життя в новому середовищі, перебування на лоні природи без батьків. До табору слід підготовляти не лише дітей, але й батьків. А в таборі зразу вчити недосвідчених таборовиків таборувати так, як слід. Це завдання вимагає багато часу, уваги, допомоги й терпеливості виховників, індивідуального підходу до кожного вихованка. Не всі 7-річні вже вміють задовільно бавитися, придержуватися правил у грі. Також необхідним є навчити, як вони повинні спілкуватися один з одним, як співпрацювати в часі виконання спільних завдань. Все це й ще інше зумовлює потребу вести такий перший табір з невеликою кількістю учасників, по-зможі роїв з одної станиці, щоб зменшити їх страх, щоб вони почувалися безпечнішими, нерозгубленими. Табір 7-річних повинен діяти окремо, навіть якщо він відбувається у системі новацького табору. Чому? Таборовики-початківці можуть засвоювати від старших таборовиків погані звички, а також і те, що старші люблять задиратися з 7-річними, а це створює негативне ставлення малюків до табору. З уваги на тугу дітей за батьками, табори 7-річних мусять тривати коротше, лише 2 тижні. Коротко: 7-річні таборують коротше, в будинку, під опікою дорослих виховниць/-ків, які повинні мати індивідуальний підхід до таборовиків. Програма табору для 7-річних є докладно опрацьована; в її основі лежить історичний ігровий комплекс "Захисники рідного вогнища".

Звичні, або традиційні новацькі табори - які не виділяються ніякими особливими якостями серед інших, увійшли у звичку і стали обов'язковими. Їх завданням було й ще є підготовлення до проб і вмилостей, очевидно й їх здобуття. Програма ставала доволі монотонною, зокрема в ситуаціях багатократного таборування тих самих дітей на одній і тій самій пластовій оселі. Немає сумніву в тому, що такі табори ще деякий час проводитимуться. Час тривання таборів - 3 тижні. Відбуваються вони в будинках, крім найстаршої групи. По закінченні 7-8 року життя, новацтво підготовляється до 2-ої проби; тому в табірній програмі є такі елементи, як підготовлення до проби й до нових умилостей і відбуття історичного ігрового комплексу "Отрок". По закінченні 8-9 року життя ті, що здобули вже другу пробу, підготовляються до 3-ої проби, здобуваючи нові вмилості та проходять історичний ігровий комплекс "Джура". Останній з цього виду новацьких таборів призначений для тих, які закінчили вдже третю пробу, віком 10-11 років, та чекають на перехід до юнацтва. Хоч програма цього табору має ще деякі риси звичних таборів, але дещо вже відмінна. В її основу покладено історичний ігровий комплекс "Звідун", короткі мандрівки, підготовлення до юнацького таборування і т. ін., вкл. з таборуванням під шатрами.

Табори з особливими програмами, або коротко: спеціальні табори. Крім звичних таборів відбуваються коротші чи довші табори з особливими програмами. Що нового в них? Зайняття не можуть бути схожі на такі, як у домівці. Там немає сходинок, але вони не є спеціалізаційними таборами, бо не приготують до будь якої спеціальності. У спеціальних таборах можуть брати участь лише діти, які відбули вже один новацький табір і здобули першу пробу. У нас практикуються вже новацькі злети, звичайно для відмічення тих чи інших роковин. Я перевів такий перший зліт, що тривав один тиждень, у 1972 р. Програма складалася з ряду п'ятизмагів, прогулянок, вогників і т. ін. Новацькі злети відзначаються більшою, як звичайно, мірою свого вияву й тому учасниками можуть бути діти лише по першій пробі. Новацькі злети продовжувалися деякий час у ЗСА, але згодом відійшли з тих чи інших причин від первісної організаційної і програмової концепції, допускаючи до участі навіть 6-річних. Традицію новацьких злетів продовжували пластуни в Австралії.

У Пласті слід продовжувати чи започатковувати нові табори з особливими програмами, щоб новацтво могло всесторонньо краще розвиватися, поширювати свої знання й уміння, здобуваючи вмілості. Для пр. в Німеччині неоднократно новацтво брало участь у лещатарських таборах усього пластуництва, а в Канаді була спроба новацького денного табору в зимову пору. Новацькі табори з особливими програмами урізноманітнюють діяльність особливо старшого новацтва. Для прикладу назву декілька: зимові табори, водні табори на низових просторах України, музично-вокальні, екологічні чи навіть комп'ютерні, які поєднали б засвоєння комп'ютерних знань з проблемами довкілля чи іншими.

Для впорядкування табірних питань нам потрібно довести до ладу наше назовництво, щоб воно в Пласті одне було: пластунський чи пластовий, табірний чи таборовий і інші. Назви таборів викликають розгублення: термін "новацький виховний табір" є невідповідний. Може хтось запитати, чи є новацькі табори невиховні? Всі табори новацтва мусять бути виховні, тому додаток "виховний" є зайвий. Часом можна почути, зокрема серед батьків, вислів "відпочинковий" табір. Це наявне нерозуміння дитячих справ. У дорослих "відпочинок" - це безділля чи розвага й вони стараються це мислення накинати й нам. Пригляньмося до дітей на березі моря. Що ми бачимо? Вони, у протизага до батьків які безпорушно на піску загоряють, бавляться в піску, будуючи замки і т. п. Забава, дія є притаманна для дітей. Брак запрограмованих зайнять у таборі сприймається таборовиками негативно, їм стає скучно, а це сприяє негативній поведінці таборовиків і так виникають проблеми з дисципліною. Мій досвід - цікаві зайняття, добра програма - радість дітям. У програмі табірної виховання немає терміну "відпочинковий табір", а також "вишкільний табір". Ото ж назва новацького табору проста: "новацький табір", без додаткових окреслень "відпочинковий" чи "виховний". Назви таборів з особливою програмою мають віддзеркалювати свою специфічність відповідним окресленням, для пр. "Новацький зліт".

5. Програма.

Табірна програма - суттєвий елемент новацького таборування. Вона має бути докладно продумана відповідно до віку таборовиків, пристосована до середовища, зосереджуватися на трьох аспектах дії:

- 1-ий - це дитина, якої потребою є мати добре товариство, позитивне відчуття приналежності до групи, відчуття безпеки в новому середовищі, що повинно давати нагоду для розвитку особистості, для пізнання природи, для набуття нових знань і вмінь, досвіду і т. ін., - все це повинно бути враховане в програмі.
- 2-ий - пластунський стиль життя, а це: звичні компоненти пластунського табірної життя, як для пр. ранкові й вечірні практики; додержування правил у грі й поведінці; співпраця для успішного функціонування групи; підготовлення до проб і вмістей; набування інших практичних знань і вмінь з підкресленням деяких екологічних завдань, самобереження серед дикої природи.
- 3-ій - це Україна, з якої минулим, з її культурою треба зазнайомити новацтво в ігровій формі, наголошуючи при тому такі якості, як співпраця, самоконтроля, відповідальність, організованість, потреба набування знань і вмінь. Особливо важливою складовою частиною програми є історичні ігрові комплекси для пізнання нашого минулого, сучасного, й майбутнього скерування. І так для 7-річних - "Захисники рідного вогнища" (підставовий, 1-ша проба), "Отрок" (княжі часи, вимога до 2-ої проби), "Джура" (козацько-гетьманські часи, вимога до 3-ої проби) та "Звідун" (найновіша доба, по 3-ій пробі) - це й останній табір перед переходом до юнацтва, який має дати посмак юнацького таборування).

У загальному, основні елементи програми, це - гра, пісня, розповідь, майстрування та й інше. Виготовлена наперед програма з альтернативами для поганої погоди має бути віддана для перегляду референтові новацтва при КПС.

6. Виховники.

Свою працю виховники здійснюють великі завдання. Вони зумовлюють ріст або й занепад організації; можна сміло сказати, що вони зберігають Пласт при існуванні. Тому пластові провідники дбають про - по змозі - високі кваліфікації виховників, про провідників з візією, які вказують шлях у майбутнє.

Табірні виховники реалізують виїняткову відповідальне завдання, бо діють і живуть з таборовиками довший час, 24 години на день. Щоб це завдання здійснити, вони мусять виявляти не лише табірні знання і вміння, але й такі риси свого характеру, як любов до дітей, терпеливість, емоційну стабільність. Допоможуть їм успішно працювати задовільні знання і розуміння розвиваючих процесів дитини, її потреби, а зокрема розвиток особистості дитини в табірній ситуації. Якщо виховник розуміє, що дитина є своєрідним індивідом, який у своєму рості може робити помилки, засуджуватиме її негативну поведінку, а не саму дитину. У відношенні до таборовиків - виховник являє собою не заступника батьків, ні вчителя, а їхнього приятеля, який поводить як доросла людина, а не дитина, зберігаючи двостороннє відношення: виховник - таборовик.

До речі буде згадати про вимоги, які є поставлені виховникам каб скартів у скартській асоціації, а це табірні знання і вміння, що їх здобули на вишколі та практиці під час допомоги кабмастрові. Також особливу вагу покладено на почуття відповідальності у виховника. Визначене співвідношення: виховник - каб скарти - 1 на 6.

Варто ще навести уривок з видання скартської асоціації "Cub Camps and Pack Holidays" укладу Hazel Addis і Desmond Baker, ст. 8, що відносяться до питання відповідальності. Провідник є відповідальний:

- а. за каб скартів, які будуть залежні від його влаштування щодо їх здоров'я, комфорту і задоволення;
- б. перед батьками, які довіряють провідникові безпеку і добробут своїх дітей, так фізично, як і морально;
- в. перед скартським рухом - що каб скарти в ніякий спосіб не знеславлять скартську асоціацію в очах публіки і тих, які по добрій волі винаймили і передали будинки і землю до користування.

Згадана інформація про відповідальність вказує на те, що виховникам доводиться докласти великих зусиль і трудів, щоб не нанести шкоди новацтву, батькам і Пластові, а в дальшому українській спільноті. Тому пластові провідники повинні оцінювати значиму працю новацьких виховників і висловлювати признання їм за їхній жертвенний труд для новацтва, Пласту і нашої спільноти, а в інформаціях про табір для преси повинні їм подякувати, а не лише тим, які принесли фінансову допомогу. Гроші не виховують новацтва, за те це можуть виконати виховники, але без признання їм за їхній нелегкий труд ми можемо їх утратити. Пора вже цей недолік у Пласті направити.

Організатори і виховники таборів повинні бути свідомі різниць новацького і юнацького таборування. Новацький табір є особливий і має свої власні правила. Його особливості можна накреслити так:

- 1-ша - будова табору, як розкладання шатер і т. ін. є другорядними справами, бо новацькі табори як правило відбуваються в будинках, що являють собою перехідне місце між рідною хатою і шатром, є більше безпечні й відповідніші для потреб дітей.
- 2-га - юні таборовики самі не варять страв; їм приготує прохарчування кухонний персонал, часто при співпраці таборовиків.
- 3-тя - у складанні програми віковий елемент є дуже важливий.
- 4-та - ігровий метод дії є основний для новацького табору.

7. Батьки

Питання батьків у ситуації новацтва є дуже важливе. Батьки дають дозвіл дитині вписатися до Пласту, вони привозять дітей на зайняття у станицях і т. ін. Тому виховникам і організаторам новацьких таборів необхідно бути в контакті з батьками, зокрема докладно інформувати їх про табори. Не завжди батьки знають про програму пластового виховання і висловлюють невідповідні вимоги. У такій ситуації роз'яснювання батькам є конечне, а не потурання їм.

Комендант новацького табору зобов'язаний написати своєчасно листа до батьків, які висловили свою згоду післати дітей до табору, що в ньому він докладно інформує батьків про табір, а це: час і місце таборування, табірна оплата та ев. про ще інші витрати, залучуючи до нього список виряду, форму лікарської посвідки щодо здоров'я дитини, а також інформує ще й про інші справи. В американській дійсності батькам потрібно знати про місце й дату табору бодай чотири місяці перед його початком, з уваги на їхнє плянування своїх вакацій, щоб відбувати їх у тому самому часі.

Не можна не згадати ще й про батьків, які працюють у таборі в характері виховниць/-ків чи в кухні, чи в адміністрації. Вони зобов'язалися виконати роботу в таборі й їм невільно втручатися до справ дитини-таборовика, яка є під опікою виховниці/виховника, на пр. допомагати їй у застелюванні постелі, приходити увечорі, щоб сказати їй "добраніч" і т. ін.

8. Правила організації і дії новацького табору.

Якщо ми хочемо мати успіх у табірній діяльності і респект щодо якості новацьких таборів, нам треба переключити наше мислення щодо суті табірної виховання на інше, сучасне і щодо організації таборів і здійснювання програми. У 1970-их роках були подані в В.О.Р. "Напрявні ведення новацького табору" - інформації щодо першого новацького табору, але чи вони були запроваджені у практиці? Нам треба направити цей великий недолік і поробити заходи, щоб утворився новий стиль здійснювання новацьких таборів, заснований на правилах:

1. Плянуванням новацьких таборів займається крайовий провід (крайовий реф. УПН), який покликає коменданта, визначає час таборування та його місце.
2. Комендант, який є відповідальний за табір, добирає собі компетентних співробітників і виготовляє програму табору.
3. Комендантом новацького табору може бути лише пластун/пластунка, який закінчив щонайменше 21 років життя, має ступінь гніздового/-ї, кваліфікації щоб бути комендантом новацького табору і має досвід у новацькому таборуванні, а відповідальність є одною з рис його характеру.
4. Членами старшини новацького табору можуть бути пластуни/-ки, які закінчили 18 р. життя, мають досвід у новацькому таборуванні, а своєю пластовою поставою заслуговують на довір'я щодо успішного виконання свого обов'язку.
5. Впорядники/впорядниці можуть бути віком молодші, але з досвідом у праці з новацтвом, маючи ступінь новацького впорядника.
6. Всі члени проведу зобов'язані спілкуватися з новацтвом і між собою українською мовою.
7. Комендант має до помічі компетентний персонал для справ прохарчування таборовиків та медичної опіки, а також безпеки табору.
8. Учасники табору - новаки і новачки, які закінчили 7 років життя і відбули передтабірні медичні оглядини.
9. Співвідношення виховників і таборовиків - 1:6, не вчисляючи членів старшини.
10. Час звичних таборів: 7-річні - два тижні; старші за них - 3 тижні; про час іншого типу таборів рішає крайовий референт УПН.

11. Новацькі табори як правило відбуваються в будинках, що гарантують надійні гігієнічні умови та безпеку проживання.
12. Додаткові правила:
 - а/ Комендант відповідає перед крайовим референтом УПН. Крайова таборова комісія й Обласна таборова комісія, а також адміністрація пластової оселі виконують лише допоміжну роль в організуванні та реалізації табору.
 - б/ Виїмково, в міру потреби, надійний виховник, який не має повних кваліфікацій, може одержати тимчасовий дозвіл на ведення табору від крайового референта УПН.
 - в/ У випадку браку досвідченого коменданта треба табір відкликати.

III. ПІДСУМКИ І ЗАКЛЮЧНІ ДУМКИ

У протипагу бойскавтам в Англії, Америці й інших країнах, гирлскавтки в Америці мають у своїй програмі таборування дівчат від 7-го р. життя. Ідея Михайла Іваненка, який започаткував новацьке таборування в Пласті виявилася доречною, коли взяти до уваги сучасні наукові дослідження розвиткових процесів дитини. Використання могутньої динаміки дитячого росту у пластовому вихованні принесло б неабиякі успіхи. До цього нам треба змагати.

Підкреслюю, таборування новацтва є суттєвим елементом системи новацького виховання. Табірні зайняття проводяться на лоні природи ігровим способом, за відповідно приготовленою програмою дії. У цих, інших від хатньої чи шкільної, ситуаціях новацтво набуває новий життєвий досвід, нові знання і вміння. Стимулює до пізнання нового, цікаве перебування в природі не завжди безпечно. Але новацтво вчиться жити серед природи, берегти себе від небезпек. Вода і вогонь зумовлюють багато радості і задоволення. Але річка чи озеро та вогонь можуть нанести й велике лихо. Саме в таборі це усвідомлюють собі діти, а при тому ще й проблеми екології стають виразнішими. А до того всього ще новаки, як члени групи, зобов'язані доержуватися правил у грі. Саме й це зумовлює формування суспільних вартостей, кристалізацію характеру, розвитку особистості.

Врешті ще кілька заключних думок; деякі з них уже були висловлені, але їх варто повторити чи доповнити. Ще раз необхідно підкреслити факт, що новацьке таборування є основним елементом системи новацького виховання. Немає сумніву в тому, що тритижневе задовільне таборування з прибіл. 500 годинами спільного перебування серед природи принесе більше користи для новацтва, як 40 - 60 годин новацьких зайнять у домівці, протягом 9 місяців. Добре зорганізоване табірне середовище неоцінене для росту новацтва в аспектах фізичному, емоційному й суспільному; для практикування пластового стилю життя згідно з пластовими принципами; для виховання майбутніх громадян, державних провідників нашого народу. Здійснювання цього останнього завдання вимагає багато років продуманої систематичної праці, а нашу мету досягнемо тоді, коли зачнемо працювати інтенсивно над новацтвом, починаючи з 6-го року життя.

Новацький табір - це серйозна справа. Нам потрібна докладна перевірка дотеперішніх знань і практик, що відносяться до організації і діяльності новацьких таборів, а в першу чергу нам слід визначити обов'язуючі організаційні і діяльностеві правила і їх придержуватися. Будемо дотримуватися правил, принесемо новацтву радість, а Пластові славу. Інакше заподіємо шкоду новацтву, їхнім батькам і Пластові. Пора вже впорядкувати всі справи новацького таборування, вкл. з задовільним вишколом табірних виховників, з опрацюванням доречних плянів табірної діяльності і створити такі умови у здоровому табірному пластовому середовищі, щоб новацтво могло буйно розвиватися на радість батькам, на хвалу Пластові та на добро України.

Примітка:

1. Новацькі табори є вимогою до проб. Якщо хтонебудь з тих чи інших важливих причин не може відбутися табору, треба, зокрема на початках розвитку Пласту в Україні, знайти задовільну розв'язку питання ускладненого здобування проб. Такий частковий захід, хоч і не зовсім задовільний, не задержуватиме дитини, не з її причини, в її пластовому рості.
2. Практичний аспект здійснювання новацьких таборів вимагає докладнішого його опрацювання.
3. Список літератури, що охоплює 65 праць, з технічних причин не є залучений.

Сестричка Стаха.

Н О В А Ц Ь К І І М П Р Е З И

Завалося б, що в віці найбільшого розвитку техніки не треба шукати за враженнями для наших дітей, що вони мають їх багато, може й ЗА БАГАТО, як на їх дитячий вік. А однак яке ВБОГЕ є дитинство наших дітей... Ми знаємо аж надто добре, чим є кормлені їх молоденькі душі. Нервовим темпом великоміського життя, гамором брудних вулиць, холодом чужого оточення, переважно тех чужої школи. Відтак одноманітність невідрадних домашніх обставин, де за важкою працею батьків є так мало часу для виховання дітей. Все те у великій мірі гасить чар справжнього соняшного дитинства наших дітей.

Наше новацтво народилося й зросло на чужині. Вони знають про Україну лише з оповідання батьків, учителів, чи пластових виховників. Немає сумніву, що дитина краще запам'ятає образ далекої батьківщини, що його мусить відтворити в своїй уяві, коли побачить історичні постаті от хоч би дружинника княжих часів, чи козака або січового стрільця. А коли це припало б котрійсь дитині представляти таку постать на імпрезі, тоді сильні й радісні переживання залишаться незабутні на ціле життя.

Ото ж і тому, складаючи цьогорічний плян виховної праці ми, новацькі виховники, не можемо пропустити в ньому так важливої ви-

ховної ділянки **НОВАЦЬКИХ ІМПРЕЗ**. Однак багато виховників не доцінює як слід цієї справи, дивиться на новацькі імпрези легковажно, а то й уважає їх зайвими, а навіть некорисними в нашій виховній роботі. Тут часто чується голоси новацьких виховників: "Як тут влаштувати імпрези, коли так дуже мало часу маємо для виховної праці?" На те є проста відповідь: Новацькі імпрези це один із наших виховних засобів. Коли ми хочемо мати **ДОБРИЙ** цілорічний плян праці, то в ньому мусить бути місце на новацькі імпрези. Треба нам рішуче тор справов більше поцікавитися. Передусім вказане в гурті виховників обмінятися думками та вибрати все те, що під виховним оглядом було успішне. Це допоможе нам дійти до певних висновків у розв'язці питання новацьких імпрез.

Виходимо з основного założення, що кожна новацька імпреза мусить мати точно намічену **ВИХОВНУ МЕТУ**, вона повинна поглиблювати **НАЦІОНАЛЬНУ СВІДОМІСТЬ** наших вихованків, плекати в них від зарання почуття **ДОБРА Й КРАСИ**, ставити характер та загалом виробляти в них **НОВАЦЬКУ-ПЛАСТОВУ** поставу. Діти мають природний гін до активності, бажають виявитися, ото ж завдання виховника є то зміло опанувати, пізнати талановитість дітей та можливості розвивати їх здібності. Виховник, що завдасть собі труду, щоби пізнати своїх вихованків, та зуміє виявити їх природні талани, без сумніву вставить новацькі імпрези в програму виховної праці. Підготовою для того є тех новацькі змілості, як ось: декляматор, розпо-відайко, співак, танцюрист, сміхунка, скоморох і ін.

Новацькі імпрези дають дітям сміливість у публичних виступах, вирабляють в них мистецькі зацікавлення, збагачують мову літературними висловами й зворотами. Вони є тех своєрідним показом праці новаків перед виховниками, батьками і ширшим громадянством. Вони є безпосереднім виявом засвоєних змілостей, що показують, як новаци зміють жити в своїому гурті, як в ньому зміють бавитися і в тій радісній грі присвоюють собі засоби нашого новацького-пластового виховання.

Можемо поділити імпрези на **ВНУТРІШНІ**, як гніздові свята, новацькі роковини, що до них новаци підготовляються у часі своїх нормальних зайнять і часто вони є їх вислідом. Другі імпрези **ЗОВНІШНІ**, тобто з участю глядачів з-поза Пласту вимагають скремих, дуже докладних підготовчих заходів. Для них є конечно порозуміння та співпраця з іншими гніздами в поодиноких осередках. Треба докладно встановити, які імпрези та коли влаштувати, устійнити програму й обговорити її в усіх подробицях. Не можна пропустити чи злегковажити найдрібнішої речі, все мусить бути основно продумане й вивчене. Треба бути доволі обережним у виборі теми, змісту й характеру імпрез, кермуєчись віком новаків і їх зацікавленням. Так підготовані імпрези не будуть нам перекаждати у виховній праці. Навпаки вони стануться побажаними і принесуть дітям багато радісних переживань, а нам справжнє вдоволення.

Діти, за малими виїмками, дуже люблять виступати і глибоко переживають усе те, що зв'язане з їхніми ролями. І тому для виховників тут є дуже важне завдання вибрати правильну тему для ви-

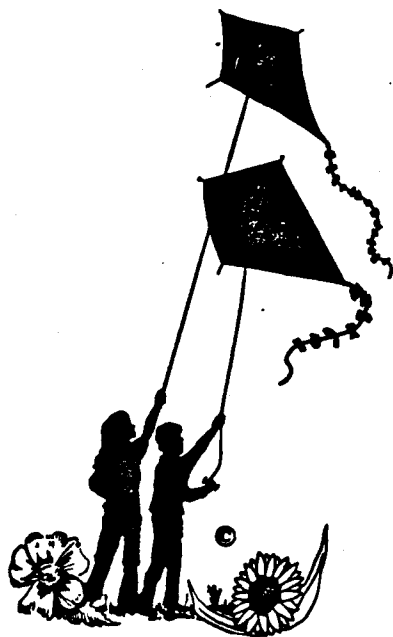
ступу новаків. Краше довше підготовляти та в тій праці пізнавати новаків, їх здібності й можливості, як опісля змінити точку програми чи ролі поодиноких виконавців. Всякі зміни бентежать дітей, підривають їх довіря у власні сили, а навіть до виховника. Отже важна справа є розподіл роль поміж новачат, та ще ВАЖНІША це розподіл праці й відповідальности за поодинокі функції поміж виховників. Кожен виховник має бути на своєму призначеному місці, вповні відповідати за свою ділянку праці і виконати прийнятий обов'язок до кінця.

Не менше важна, на жаль у нашій новацькій дійсності зовсім недоцінювана справа це приміщення для імпрези, костюми, декорації, освітлення. Скільки то разів приходиться відбувати наші імпрези в понурій, холодній залі, без потрібної хоч би найскромнішої обстановки? А багато можна би зробити, якщо кожен із виховників докладє дещо зусилля і придбає потрібне в межах його спроможности.

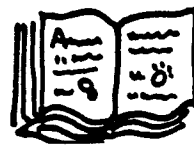
Так підготовлені імпрези будуть гуртувати не тільки новаків, але й притягатимуть усіх українських дітей, що з ними так багато зданих на товариство чужинців в умовах, що не завжди добре впливають на них. Діти будуть ждати з тугою на такі імпрези, щоби знову стрінутися в гурті своїх ровесників.

За темами до імпрез не приходиться довго шукати. Їх маємо подостатком - історичних, чи взятих на підставі казок, оповідань з природи чи життя. До Вас, ДРУЗІ - НОВАЦЬКІ ВИХОВНИКИ, тепер заклик взятися до діла, виявити багато ініціативи, багато доброї волі і вкладом праці принести радісні переживання та незабутні спомини для наших вихованків за допомогою новацьких імпрез.

/ВОР 9/

ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?

ЯРМАРОК

Пробудився зайчик, чує — хурчать мотори, шурхотять колеса, їдуть, їдуть «Жигулі» й «Запорожці», «Волги» й «Москвичі»...

- Звідки вас стільки?
- З Самбора!
- Зі Снятина!
- З Хотина й Новоселиці!
- А куди ви?
- У Косів, на ярмарок!

Узбіччям між куцями квапиться лисиця з найстаршою дочкою Лискою.

- І ви на ярмарок?
- Туди ж! На людей подивитись, себе показати.
- І Лиско з лючинської кичери казав, що там буде, — додає молоденька Лиска, а сама ніяковіє, аж руденька мордочка стає ще рудішою.

Туп-туп, гуп-гуп, іде ведмідь.

- Люблю ярмарки, — каже. — А мед ще дужче!
- Хрустить хмиз, шелестить трава — спішить їжачок.
- Може, щось трапиться купити — потрібне і не дуже дороге?

Їдуть автобуси, мчать мотоцикли, торохтять віз, а на возі гладкі спинки, п'ятачки рожеві, хвостики кільцем: куві! кві!

— Ну коли вже поросята зібралися на ярмарок, то я теж у лісі не залишуся! — сказав зайчик і поплигав до Косова.

А на ярмарку! Чого тільки нема! Понурих облич нема — бо всім весело. Злості, сварок-лайок нема — бо хто б купляв їх? Зате сміху, жартів, торгування, вихвалляння — вихваляти ж таки є що!

— Писанки! Гуцульські писанки! Гляньте — як сонечка!

— Купіть килим! З нього в хаті цілу зиму пахнутиме полониною.

— Кому полотна? Росою моченого, сонцем вибіленого? На сорочки красеням та вродливицям — їм якраз до лиця!

- Ліжники!
 - Хустки!
 - Намиста!
 - Беріть віночки білі! На весілля...
- Лиска дивиться-дивляється:

— Ой мамо! Що за віночки! Мені б такий...
А ярмарок гуде, цвіте!

— Продаю тарелі різьблені!

— Полив'яні глечики!

Задумався зайчик: що б і собі продати?
«А продам-но страх! У мене його багато».

Озирнувся навкруги та й плиг до сивого чоловіка:

— Купіть, дядьку, страху!

— Ну й ну! Не для того я в війну страх і смерть долав, аби тепер чого-небудь боятися. Шукай, малий, другого покупця.

Пострибав зайчик далі. Коли йде жіночка невеличка, а з нею чоловік — справжній богатир.

— Тітонько,— кличе зайчик.— Купіть страху!

— Страху? Кого ж мені боятися?

— Та... може, його? — кивнув зайчик на богатиря.

— Ти чуєш, Петре? — сплеснула руками тітонька.

— Чую,— сказав богатир.

— Ану гони цього продавця!

— Киш, куций! — мовив богатир.

— Тепер ходімо вишиванки подивимось.

— Ходімо,— погодився богатир.

Ніхто страху не бере... Дивиться заєць — стоїть дівчинка в рожевому платтячку, з мамою за руку. Торкнув її за ліктик, а вона — ой! — і сховалася за мамину спідницю. Тоді визирнуло оченя — кругле, наполохане:

— Що ти за звір, сірий та вухатий? Часом не вовк?

— Ні, я зайчик.

— А я Катруся...

— Катрусю, тобі страху не треба?

— В мене й свого забагато...

Лихо та й годі з таким торгуванням. Сів зайчик, заплакав.

— Агов, побігайчику! Чого плачеш? — питає в малого дід Микола.

— В мене стра-аху ніхто не бере...

— І нехай! В лісі він тобі самому знадобиться.

— Еге, а за-а що я гостинчика куплю?

— От таке! Чуєте, люди? Зайчикові гостинчика нема за що купити!

Як почули про це жінки та дівчата, дідусі й бабусі, тати й мами, ще й їх діти, як почали зайчика пригощати! Принесли калачів, медівників, бубликів в'язку, горіхів торбинку, а пиріжків — з сиром, з маком, з капустою!

— Та я всього й не донесу! — радіє зайчик.

А сонечко вже за полудень хилиться, пора додому.

Туп-туп, гуп-гуп, іде ведмідь, несе бочку меду.

— Люблю,— каже,— ярмарки! А ще мед смерековий,— ось він, голубчик, у бочечці!

Іде лисиця; на лапці корзина, а в корзині півники на паличках. Жовті, зелені, ще й червоні, як вогонь. Буде і їй, і лисові, і малим лисеняткам. А в Лиски, в дочки, рясна спідничка, кольорові стрічки, калинові коралі, і до всього на додачу новеньке люстерко — його їй Лиско з лючинської кичери подарував!

Біжить їжак.

— Оце,— каже,— нитки несучи. Дома жінка і чотири дочки, голки свої, нитки матимуть,— хай вишивають рушники.

Дорогою — автобуси, мотоцикли, ще й віз торохтить колесами. Іде дід Микола,— поросят продав, тепер везе бочку соснову. Баба в ній наквасить капусти, буде до пиріжків, до вареників, на капустняк та й так до картоплі.

Іде Катруся — з новим свистком. Я-ак свисне в нього — всі страховища повтікають, і не буде чого боятися.

А край дороги сидить зайчик:

— Люди добрі! Чи є у вас дочки та синочки?

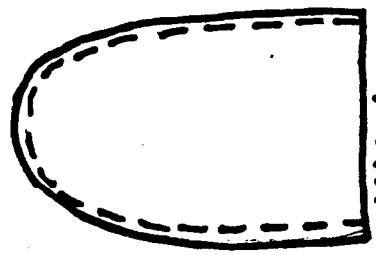
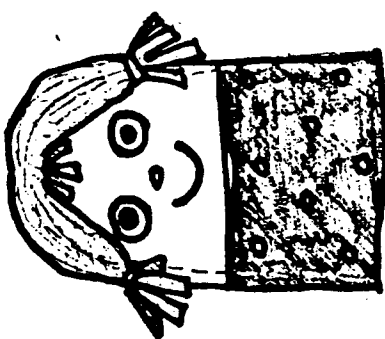
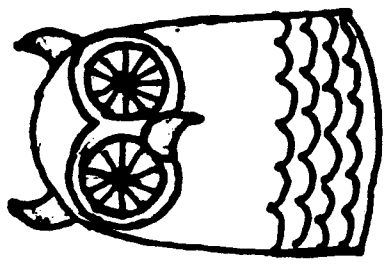
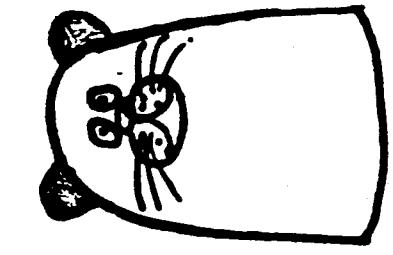
— Є дочки, є й синочки.

— Натє для них по пиріжку. Скажете, від зайця! А то, їй-бо, не донесу...

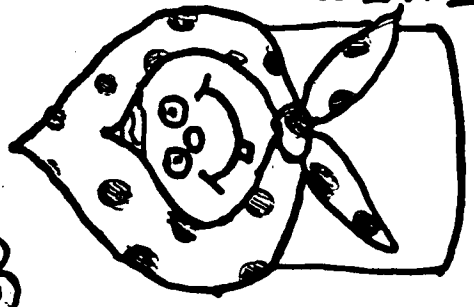
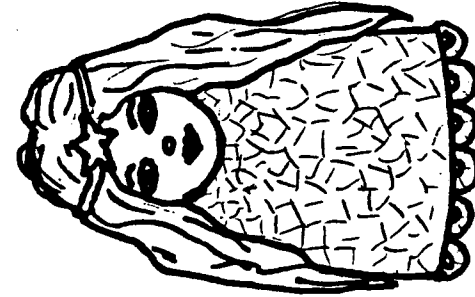
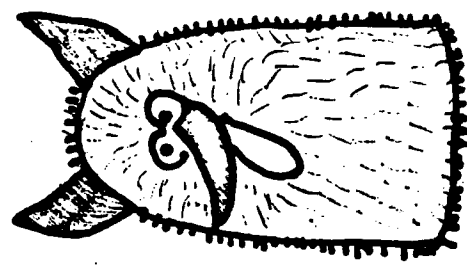
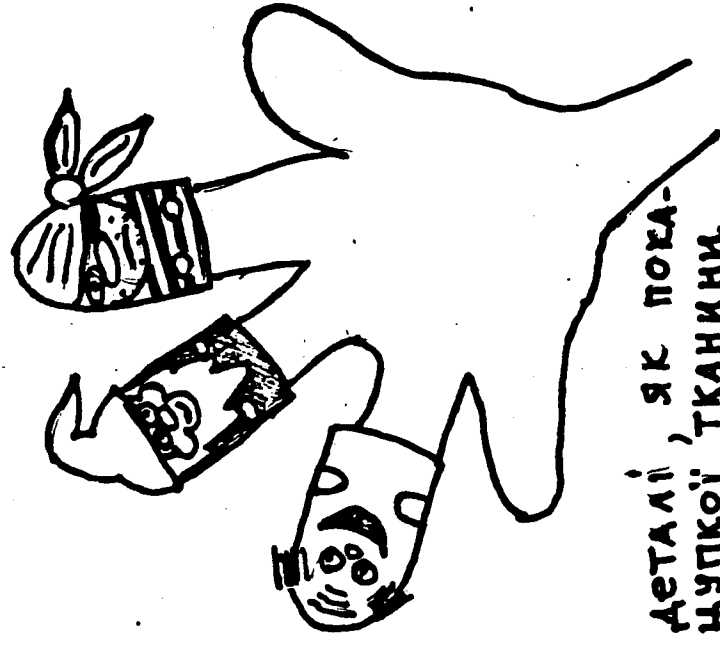
Хилиться сонечко нижче та нижче. Стих гомін, погасли барви. На добраніч, косівський майдане! До наступного ярмарку!

ЛЯЛЬКИ НА ПАЛЕЦЬ

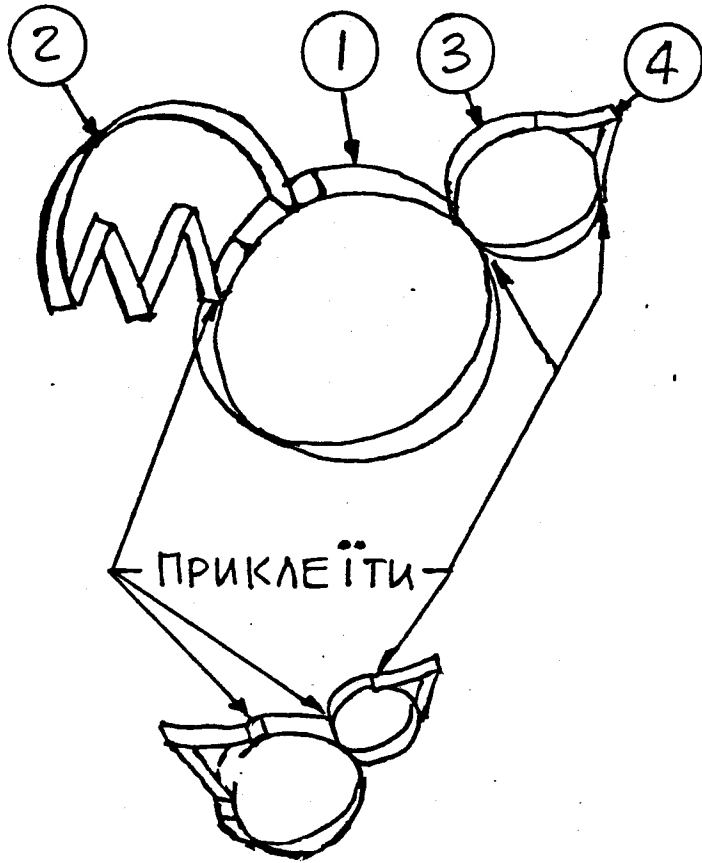

МАЛ. 1

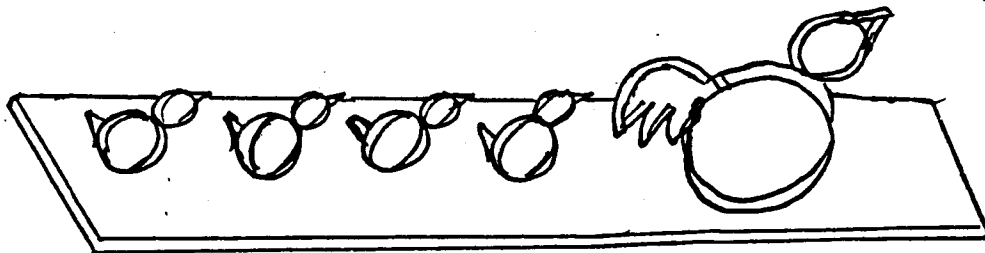
Вирізуємо 2 деталі, як показано на мал. 1, з цупкої тканини. Зшиваємо ці 2 деталі і вивертаємо на лицьому боці. Максимальна висота такої ляльки 10 см. На період нашого обличчя намальоване фломастером на шматочку тонкої світлої тканини. Волосся робимо з ниток. Тваринкам відповідно наклеємо чи нашіємо язик, гриву, дзьобик, гребінець.

ВЕЛИКОДНІ КУРЯТКА З КВОЧКОЮ

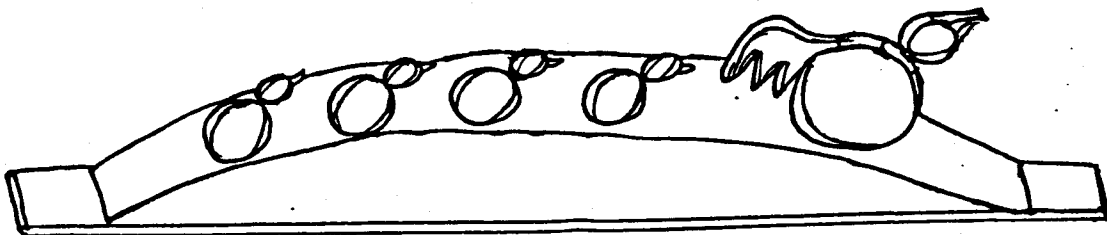

(4) РІЗНОЇ ДОВЖИНИ
ПАСОЧКИ ПАПЕРУ
ДЛЯ КВОЧКИ
І ТЕЖ САМЕ ДЛЯ
КУРЯТКА.

ЗІГНУТИ І ПРИКЛЕЇТИ
ЯК НА РИСУНКАХ

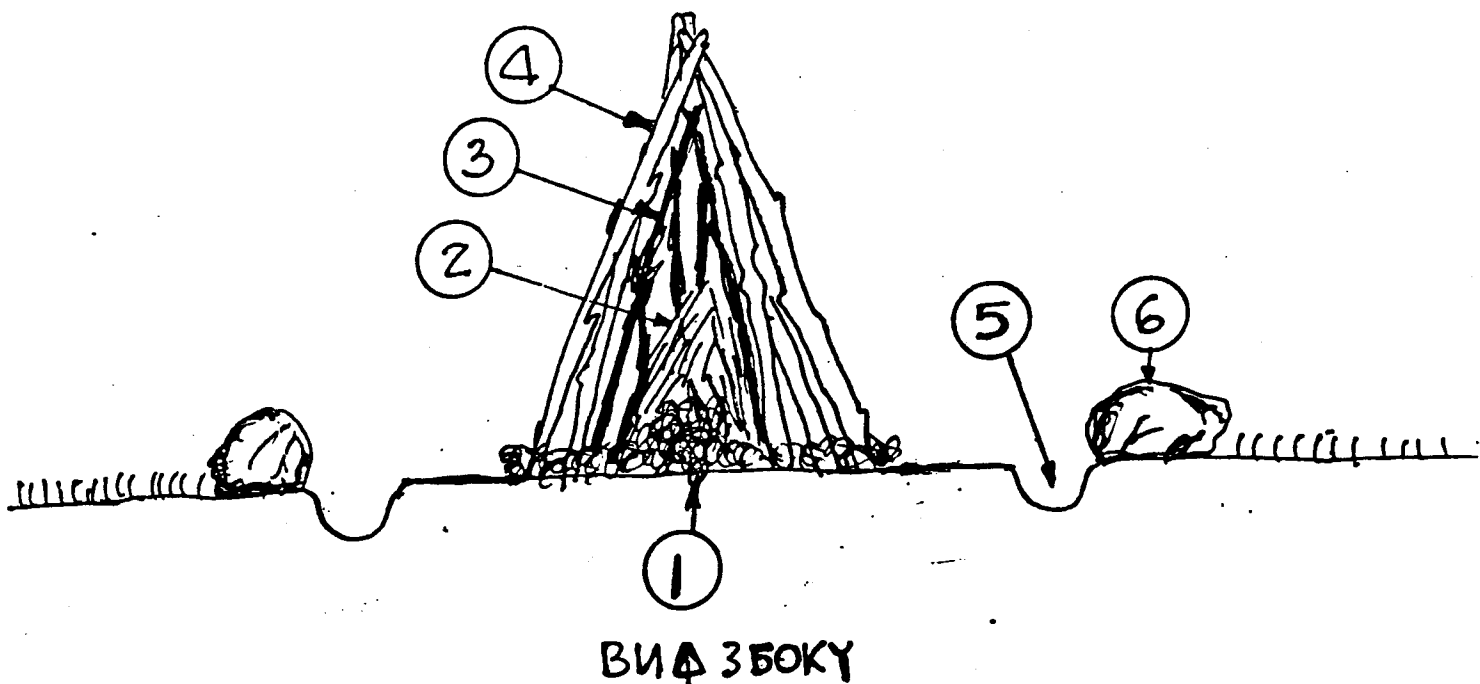
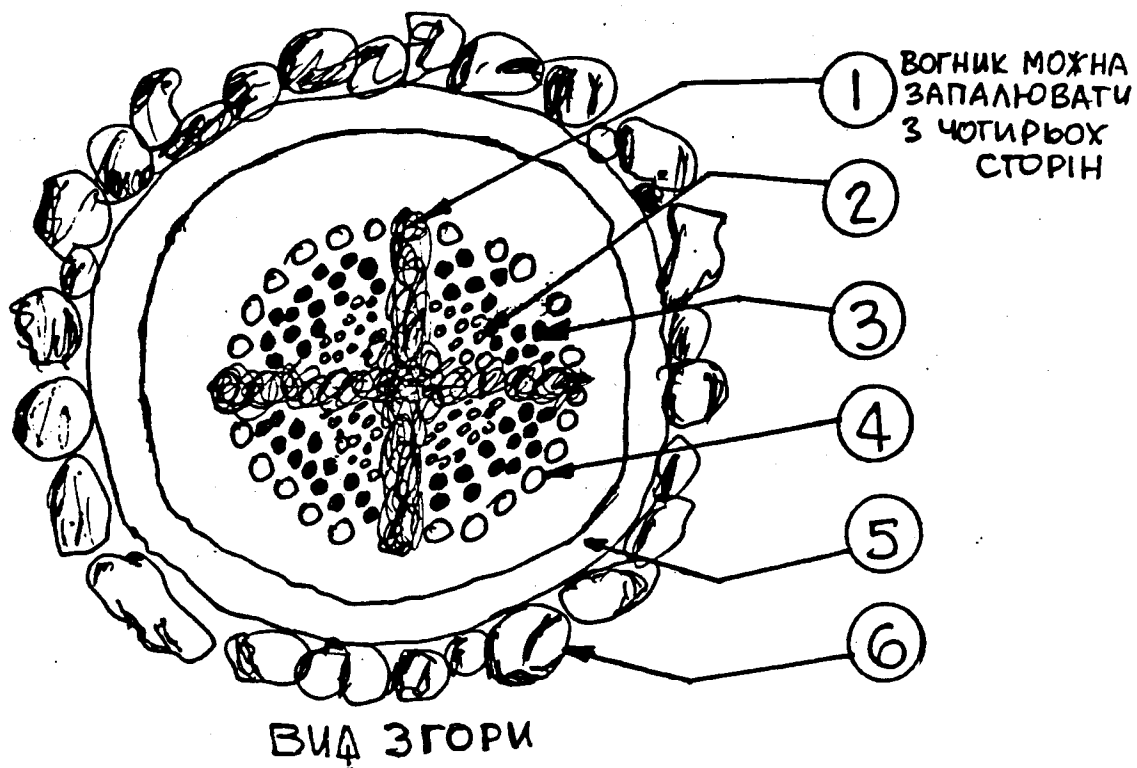

ПРИКЛЕЇТИ НА КАРТОНІКУ

БУДОВА НОВАЦЬКОГО ВОГНИКА

23

① СУХА ТРАВА

② ДРІВНЕНЬКІ ГІЛОЧКИ

③ ГРУБШІ ГІЛКИ

④ ГРУБІ ПАТИКИ

⑤ РІВЧАК ДОВКРУГІ ЩОБ ВОГОНЬ НЕ ПОШИРЯВСЯ

⑥ КАМЕНІ ДОВКРУГІ ЩОБ ВОГОНЬ НЕ ПОШИРЯВСЯ

⑦ ВОДА, ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВОГНИКА ПРИЗНАЧЕНІ ОСОБИ ГАСЯТЬ ЙОГО ВИЛИВАЮЧИ ВОДУ

Діти Співають

Ластівочко, щибетушко.

Ластівочко, щибетушко
Де ти від нас ділась,
Чи за море, чи за гори,
Чи в воді втопилась.

Полетіла я за море,
Де сонце ясніше,
Де весь час милоньке літо,
В гаю веселіше.

Ой, чи вернеш, чи не вернеш,
Люба ластівочко,
У своє сальце рідимне,
У своє гніздочко.

Ой поверну я, поверну,
Як сонце загіє,
Як заграють бджілки - мушки,
Гаї зазеленіє.

По широкім Дунаю

По широкім Дунаю, Дунаю,
Чабан вівці зганяє.
Гоя, гоя-я, чабан вівці зганяє.

Чабан вівці зганяє, зганяє,
Таї на хлопців моргає,
Гоя, гоя-я, таї на хлопців моргає.

Ой ви хлопці молодці, молодці,
Скажіть моїї дівонці.
Гоя, гоя-я, скажіть моїї дівонці.

Нехай она заміж іде, заміж іде,
Бо за мене не піде.
Гоя, гоя-я, бо за мене не піде.

Бо я хлопець молодий,
Ще й до того військовий.
Гоя, гоя-я, ще й до того
військовий.

Фіялочки

Ой зацвили фіялочки зацвили,
Аж ся гори з долинами прикрили;
Збирала їх Марусенька злизенька,
А за нею і батенько злизенька.
Ой ходи х ти, мій батеньку за мною,
Люба х мені бесідонька з тобою.

Ой зацвили фіялочки зацвили,
Аж ся гори з долинами прикрили,
Збирала їх Марусенька злизенька,
А за нею матусенька злизенька.
Ой ходи х ти матусенько за мною,
Люба х мені бесідонька з тобою.

Котяче весілля

Що за гамір, що за шум,
Бубни грають: бум, бум, бум.
Скрипка грає: тра-ля-ля, /2/
Це котяче весілля.

Всі танцюють гопака
За здоровля котика,
Хай живе здоров наш кіт /2/
Любий Мурцьо, ще сто літ.

Білі киці в фартушках
Накривають по столах,
Сиві котики старі /2/
Грають карти при столі.

А старенькі їх мамі
посідали за столи,
І тихенько гомонять, /2/
Дивлячись на молодят.

А вся молодь, що там є
Коломийки танцює,
Що аж хвостики дрозять,
Білі кашчики мигтять..

СЛОВА

Учасники: Дві команди, по 10 гравців, від 7 років угору.

Місце: Домівка.

Виряд: Два комплети картоників з буквами абетки.

Кожний гравець одержує три картоників з буквами. Команди змагаються одна з другою. Виховник називає якесь слово, а тоді кожна команда має скласти те слово зі своїх картоників. Котра зложить скорше - дістає точку. Гру виграє команда, яка швидше здобуде п'ять точок. Слова повинні бути короткі й прості.

ВОЛІЧКА

Учасники: Два рої.

Місце: Домівка.

Виряд: Багато кусків різнобарвної волічки.

Виховник ховає куски волічки різних кольорів у кімнаті. На даний знак, кожний рій старається знайти як найбільше. Точкувати відповідно до красок, на пр.: синя - 5, зелена - 4, жовта - 3, брунатна - 2, червона - 1. На свисток усі перестають шукати й віддають, що знайшли. Виховник додає точки і проголошує, котрий рій виграв.

М'ЯЧ У КРУЗІ

Учасники: Два рої.

Місце: Майдан.

Виряд: Два великі м'ячі.

Кожний рій творить круг. Гравці стоять у крузі на віддалі витягненої руки один від одного, а один гравець з м'ячем посередині кожного круга. На даний знак кидає м'яч першому новакові, а той ловить, відкидає м'яч назад і стає між своїм сусідом справа і наступним новаком у крузі. Тоді знову ловить і відкидає м'яч і дальше посувається об одно місце і так далі, аж повернеться на своє передне місце. Тоді наступний новак у крузі повторює те саме і гра йде, поки всі новаки в крузі не обійшли його й не повернулися на свої місця. Котрий рій це виконає першим - виграє.

Самодіяльна Гра

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

I. Дія перша.

Новакі в крузі, стоячи або сидячи, співають пісню **НОВАЦЬКИЙ ШЛЯХ**. Осібно від них сидить впорядник. Десь на середині пісні з'являється друг **МІСЯЦЬ**. Здивовано-зацікавлено розглядає новаків, що співають, приглядається до однострою впорядника. Після закінчення пісні:

МІСЯЦЬ: Хто ви такі, що так гарно співаєте?

БРАТЧИК /ВПОРЯДНИК/: Ми - пластуни. Ми все так - мандруємо, співаємо, граємось разом.

МІСЯЦЬ: І я хочу з вами. Хочу мати таку, як у тебе, хустку (смикає братчика за хустку).

БРАТЧИК: Добре, ходи з нами. Підготуєшся і через деякий час, на вогнику, складеш заяву вступу і матимеш таку ж хустинку.

II. Дія друга.

Новакі в лаві, навстоячки, співають пісню **ГОРИ, ГОРИ ВОГНИКУ**. Під час співу хтось із них запалює імітований вогник (свічку). Після пісні:

БРАТЧИК: Новаче Місяць, прошу виступити до складання Заяви вступу. (Виступає Місяць, уже в однострої, та без хустки). Чи ти вже зацінався з пластунами новачками?

МІСЯЦЬ: Так.

БРАТЧИК: Чи хочеш належати до новацького гурту?

МІСЯЦЬ: Так.

БРАТЧИК: Чи знаєш Заяву вступу?

МІСЯЦЬ: Знаю.

БРАТЧИК: Прошу сказати.

МІСЯЦЬ (повторює за Братчиком): Хочу бути добрим пластуном новачком. Прошу прийняти мене до новацького гурту.

БРАТЧИК (одержавши від помічника хустку, робить кілька фалдів і накладає Місяцеві поверх коміра, говорячи): Приймаю тебе до Уладу Пластунів Новаків. (Подає ліву руку і вітає Місяця привітом):
Готуйсь!

МІСЯЦЬ (підносить праву руку до привіту і відповідає):
Готуйсь!

БРАТЧИК (вручає посвідку, після чого каже):
новака Місяця привітом Готуйсь!

Привітаємо

РІЙ: Готуйсь!

БРАТЧИК: Якою піснею тебе привітати?

МІСЯЦЬ: Звичайно, мою найулюбленішою, "Ой місяцю-місяченьку"
(Всі співають ОЙ МІСЯЦЮ, МІСЯЧЕНЬКУ).

III. Дія третя.

Свічка погашена, але не забрана зі сцени.

МІСЯЦЬ: Так я став пластуном. Але найбільше я любив мандрувати,
так, як колись козаки-запорожці. (Всі співають МАШЕРУЙ ЖЕ,
КОЗАЧЕНЬКУ).

IV. Дія четверта.

Знову горить свічка або імітований вогник.

БРАТЧИК: Новаче Місяць, виступи! (Виступає Місяць і стає за три
кроки навпроти Братчика). Ти виповнив вимоги до I проби. Зараз
складатимеш Новацьку обіцянку. Струнко! Повторяй за мною:
Обіцяю: Любити Бога й Україну, помагати другим, придержуватися
новацького закону. Спочинь! (Підходить до Місяця і прикріплює на
груди "Орлятко"). Іменую тебе новаком-жовтодзюбом! (прикріплює
відзнаку I проби до лівого рукава, подає Місяцю ліву руку, вітає:)
Готуйсь! Струнко! Привітаємо новака-жовтодзюба Місяця - тричі
Готуйсь!

ВСІ: Готуйсь! Готуйсь! Готуйсь!

БРАТЧИК: Новаче Місяць, вступи! Новацька Пісня! (всі співають
МИ ДІТИ УКРАЇНСЬКІ. Після закінчення пісні свічку /вогник/ гасять і
забирають).

V. Дія п'ята.

Новаки стоять у лаві.

БРАТЧИК: Новаче Місяць, вступи! (Місяць виступає. Братчик
підходить до нього, подає руку, промовляє:) Ти був добрим
пластуном новаком. Звільняю тебе з Уладу Пластунів Новаків. Бажаю
успіхів у юнацтві. Готуйсь! (знімає жовту хустку і кладе на плече,
під нараменник сорочки.)

ЗВ'ЯЗКОВИЙ (підходить, закладає юнацьку хустку, вітається
юнацьким привітом:) Скобі! Приймаю тебе до Уладу Пластунів Юнаків.
Бажаю як найскорше здобути відзнаку пластуна прихильника.

МІСЯЦЬ: Наказ!

ЗВ'ЯЗКОВИЙ: Скобі

МІСЯЦЬ: Скобі (вступає в лаву юнаків).

ЗВ'ЯЗКОВИЙ: А тепер, друзі, заспіваємо, що чекає Місяця в юнацтві (всі співають ГЕЙ, ПЛАСТУНЕ, КУДИ ЙДЕШ?)

VI. Дія шоста.

Юнаки стоять у лаві. Окремо хорунжий з прапором.

ЗВ'ЯЗКОВИЙ: Друзі, друг Місяць виконав вимоги і проби і готовий до запряження. Друже Місяць, виступи! (Місяць виходить з лави, праву руку складає до привіту). Повторюй за мною: Присягаюсь своєю честю, що робитиму все, що в моїй силі щоб: Бути вірним Богові й Україні, помагати іншим, жити за Пластовим Законом і слухатись пластового проводу (всі співають ПЛАСТОВИЙ ОБІТ).

VII. Дія сьома.

На сцені - двоє пластунів сидять перед запаленою свічкою.

ПЕРШИЙ: Пам'ятаєш, як приймали Місяця в пластуни? Давно то було... Відтоді і Пласт розв'язала влада і війна почалася... Москаль лютував, а тепер от - німець. А нас, пластунів, розкидало по цілім світі.

ДРУГИЙ: А про Пласт залишилися хіба спогади. Хто знає, де тепер Місяць, куди його занесло життя? Як у тій пісні... (Перший починає співати, Другий підхоплює ЧИ ЗНАЄШ ТИ. На останніх рядках з-за сцени починається пісня ГЕЙ, СТЕПАМИ. Під час пісні на сцену входять і стають у лаву пластуни). Не знаєш, хто то співає?

ПЕРШИЙ: То - повстанці. Українська Повстанська Армія. Хлопці вирішили зі зброєю в руках здобувати Україну. Кажуть - між ними багато пластунів...

ДРУГИЙ: І нам не пасує відсиджуватися вдома. Ходім із ними (гасять свічку, повертаються обличчям до лави).

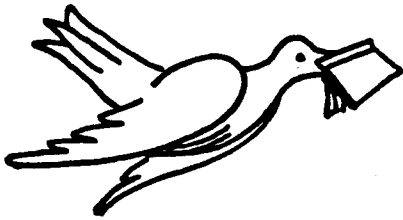
ПЕРШИЙ: О, друже Місяць, і ти тут! А ми оце недавно згадували, як ти був пластуном. Ти і далі найбільше любиш "Ой, місяцю-місяченьку"?

МІСЯЦЬ: Тепер моя улюблена - наша повстанська, наш марш Куреня Бойків. У ній також про місяць співається, лиш трошки по-другому (всі співають МАРШ КУРЕНЯ БОЙКІВ).

ПЕРШИЙ: Більше десяти років змагалася в нерівнім бою з загарбниками слава УПА. Ворогові вдалося нас здолати, та не вдалося перемогти. Непереможна Українська Повстанська Армія, взявши штафету визвольних змагань від Січових Стрільців, передала її нам - пластунам і учасникам визвольних змагань дев'ятдесятих (всі співають МАШЕРУЮТЬ ДОБРОВОЛЬЦІ. Перед останнім приспівом лава повертається і повільно виходить).

ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА

29

В. Боднаренко

ПЕРНАТІ СПІВАКИ

Багато пташок - знамениті співаки. Звичайно, поза конкуренцією серед усіх - соловей. "Фі-тчурр-ф'і-тчурр... тью-літт... чогочо" - десь так на "людській" мові звучить його пісенька, яку в кінці травня можна почути не тільки на ранковій і вечірній зірницях, а й удень. Друге місце в пташиному гіт-параді займають родичі солов'я - дрозди. Файно співають синьошийки, кропив'янки, інші пташки. І де вони тільки не співають: чи то на дереві, чи кущі (зозулі, дрозди, голуби, інші), чи то в польоті (хижі птахи, кулики, стрижі, синиці).

Найкраще пташки співають весною, але зовсім не від надлишку почуттів у цю пору. Справді, ні. З допомогою пісні вони спілкуються, виказують свої почуття, інстинкти.

Найбільше дзвінкі пісні можна почути рано-вранці, або ввечері. Інтенсивність співу слабшає після того, як з'являються мленькі пташата. Батькам тепер не до співу. Але крім пісень, у птахів є звуки, які сигналізують про якусь подію: небезпека, пожива, чи інші.

Більшість пісень можна передати на папері у вигляді складів. Пісня ворона - це голосне крякання "крук-крук", або глухе "кро-кро". Хрипле крякання характерне для ворони "карр-карр". Хрипло крякає і грак: "крак!" Голос сойки - грубе "гжее-гжее". Для сороки є звичайним голосне "чек-чек", або часте стрекотання. Увертюра пісні карпатського глухаря - "кей-ку, кей-ку" нагадує увертюру однієї пластової пісні. А взагалі пісня глухаря приблизно виглядає так: "тек-тек... те-ке, тек-тек... те-ке, пльок, пльок... кічівря-кічівря-кічівря". Друга частина пісні триває десь три секунди і в цей час глухар не чує навіть пострілу.

Цікаво "співає" бугай. Він набирає в дзьоб повітря і зі силою випускає його. Звук, звичайно, далеко не музичний, але зате гучний.

Різноманітні пісні дрібних лісових пташок. Дзвінко співає трясогузка: "цізі-цюрі-цюра-клью-клью-кльоль-віу..." Тихо співає мухоловка: "ці... ці... ці-ці"; дзвінко і чисто щебече щиглик: "піль-піль-піль..."

Пташині співи, навіть простенькі, зажди слухають із задоволенням. Пісні пташок заспокоюють людину, покращують її настрій і сон, позитивно впливають на її нервову систему і загальний стан.-

ЯКЩО НЕМАЄ ЗІ СОБОЮ ГОДИННИКА...

У більшості рослин ритм цвітіння співпадає з певним часом доби, тому за квітками можна визначити час. Його можна також визначити за пташиними голосами:

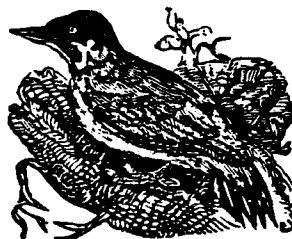
- 2 год. - пісня соловейка.
- 3 год. - пісня перепелів, зозулі, жайворонка.
- 3-4 год. - розкривають квіти позельці.
- 4 год. - пісня зяблика.
- 5 год. - розкривають квіти: мак, осот городній.
- 5-6 год. - розквітає кульбаба.
- 6 год. - починають цвірінькати горобці.

Починають розкриватися квіти:

- 6 год. - тюльпан.
- 6-7 год. - льон, картопля, осот польовий.
- 7-8 год. - водяна лілея, польова берізка.
- 8-9 год. - гвоздика польова, нагідки.
- 9-10 год. - квасениця, мати-й-мачуха.

Ігор Бущак.

РОЗГАДАЙТЕ ^{зі} ?

Л. Глібов

А К Р О С Т И Х И

(Читати згори в долину перші букви кожного рядка)

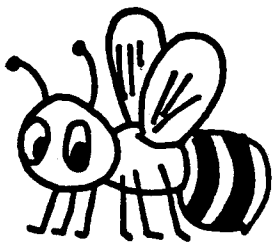
ШО ЦЕ?

Між людьми як пташка, в'ється
У людей і їсть і п'є
Ходить старець, просить, гнеться
А у неї всюди є.

ШО ЗАШКВАРЧИТЬ?

Колись давно і десь далеко
Один ледаченький козак
Весь вік прожив, як кажуть, легко
Бо добре жити так.
Аж і йому поталанило,
Свиня навчила, як робить:
Клади на сковородку діло
А потім їж, як зашкварчить.

Подав: Ігор Бушак.

ПРИКАЗКИ

Де Рим, де Крим, а де Коломня.

Ж Ж Ж

Ліпше пізно, як ніколи.

Ж Ж Ж

Не скількість, а якість.

Ж Ж Ж

Стоїть, як журавель на варті.

Ж Ж Ж

Це мені, як собаці муха.

Ж Ж Ж

Як маєш хліб у торбі, то сядеш і на горбі.

Ж Ж Ж

Гість в дім - Бог в дім.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

Прийшла пора літніх пластових таборів. Поїхати в табір хочуть усі пластуни-новаки і чекають цього часу з великим нетерпінням. Один із таких таборів і відбувся в Стрийській станиці - назвали ми його "Духи Козаччини". А чому він одержав таку назву, зараз і розповімо. По-перше в таборі новаки проходили ігровий комплекс "Джура", котрий об'єднує в собі всі ігри, розповіді, пісні періоду козацької доби. По-друге вся програма табору була складана у вигляді мандрівки в чарівну країну казки, де новаки легко змогли поспілкуватися з гетьманами Війська Запорізького. Завітав у гості до оселі новаків і ангел, котрий навчив кожного пізнавати добро і відрізнити його від зла.

Табір проходив на терені пластової оселі "Лідер" Стрийської станиці, в селі Дубина, Сколівського району, серед мальовничих куточків карпатської природи. Тут, поруч з оселею, спостерігала за таборовим життям з вершини гори славетна Параскевія, ім'ям якої названо гору: Парашка. Новаки мали можливість дихати повітрям, що дарувало сили та наснаги у боротьбі славетним оборонцям рідного краю, що полягли у боях за г. Ключ. Чути шепіт вітру, що примандрував з недалеких скель Довбуша, котрі пам'ятають його побратимів; стежки яких водили ватажка опришків з мальовничих Бескидів до рідної Чорногори. Біля оселі "Лідер" протікає річка Кам'янка, котра впадає в ріку Опір. Завдяки цьому природньому дарункові, на косі що утворила вода Кам'янки, ми побудували новацьку Січ, що повністю нагадувала острів Хортицю. Тут були чотири курені, бо в таборі були чотири рої: "Вовки" м. Стрия, "Колючі Плескачі" - об'єднання роїв "Іжачки" м. Стрия та рій "Плескачі" смт. Моршин і рій "Беркути" з Києва. Новаки вибрали собі за отамана Січі бунчужного табору ст. пл. Костянтина Тесленка, де з його допомогою вони навчилися влучно цілити з лука та пізнати ще багато легенд про козаків та гетьманів України. А основне, ми побудували на Січі капличку та посвятили її свяченою водою, що її мали з причини свячення води в храмі м. Сколе, бо якраз було свято Спаса. Багато старання та зусиль для проведення катехизації та недільних молебнів доклала прихильниця Ольга Михайлюк. А ще новаки в таборі навчилися бавитися різні ігри, співати пісень, здобули багато вмільностей: "Мандрівник по Україні", "Верховинець", "Атлет", "Соловейко", "Кожум'яка", "Змагун", "Золоторукій". А як тут не згадати новацького вогника, котрого так чекали діти, де вони змогли і самі себе показати (обряд новацького рою, карнавал) та інших побачити, як турецького хана з його чарівним гаремом. Дівчата, а це пластунки юначки Віра Худоба та Богданна Скурчанська, а також ст. пл. О. Мельник показали свої здібності у співі та танку. Вони вперше в новацькому таборі і тут їм сподобалося - може згодом хтось з них стане новацькою виховницею. Багато пісень, а основне правильного співу, навчила пл. сен. Лідія Окуневська. Вона зорганізувала чудовий заключний концерт табору, на якому діти показали маленькі, жартівливі сценки з життя табору та заспівали пісень не тільки пластових, але й про неповторну природу Карпатського краю.

Особливу подяку провід Станиці та самі таборовики надають матерям новаків Станиці, котрі так смачно готували сніданки, обіди, та вечері. А без братчика Кульбаса - Віталія Окуневського та його золотих рук табір не зміг би повноцінно функціонувати.

З радісними усмішками на обличчі, веселим настроєм, а в деякій мірі і сумом роз'їздилися новаки по своїх домівках. Тепер діти будуть чекати наступних таборів, щоб повніше відчувти вогонь новацького пластування.-

Комендант табору ст. пл. І. Нагірний.

З В І Т

РЕФЕРЕНТА УПН СТРИЙСЬКОЇ СТАНИЦІ, СТ. ПЛ. І. НАГІРНОГО.

I. Склад УПН Станиці на 1992 рік становить:

- а/ "Вовки" (вік 10 - 12 років) - 13 осіб.
- б/ "Іжачки" (вік 6 - 9 років) - 6 осіб.
- в/ новонабраний рій - братчик Микола Ханас.

II. Господарські справи.

Зорганізував та з поміччю батьків провів ремонт новацької домівки за адресою С. Бандери, 13. Потрібно ще в домівці зробити інвентаризацію, прибирання, ремонт підлоги й оформити стенди.

III. Табори.

Було переведено табір "Духи козаччини", в якому новаки з успіхом пройшли історичний ігровий комплекс "Джура". Табір крайовий; у ньому були присутні рій "Беркути" з Києва та гніздо "Волоцюги" стм. Моршин.

IV. Вмілості.

Золоторукий	- 1 особа	Кожум'яка	- 9 осіб.
Соловейко	- 11 осіб	Атлет	- 21 особа
Мандрівник по Україні	- 4 особи	Верховинець	- 10 осіб
Вишивкар	- 7 осіб	Змагун	- 11 осіб.

V. Успіхи.

- Рій "Вовки":
 - а/ в рою 13 новаків. Три новаки здали III пробу і здобули новацький ступінь "Орля".
 - б/ сім новаків здали II пробу і здобули ступінь "Юне орля".
 - в/ три новаки є покищо прихильниками рою.
- Рій "Іжачки":
 - а/ в рою 6 новаків. Три новаки здали I пробу й отримали ступінь "Жовтодзюба".
 - б/ два новаки склали заяву вступу; один є прихильником новацтва.
- Посприяв у одержанні дощок для обладнання та роботи літніх таборів.
- Провів розповідь про Пласт Стрийської Станиці в СШ №8, 4-А кл.

VI. Зауваження.

На жаль у новацтві найбільше вишколені були виховники, але по різних причинах вони відійшли від виховництва: Ірина Бряць, Оксана Сенечин, Галя Козак, В'ячеслава Цюрупайло.

м. Стрий

/-/ ст. пл. І. Нагірний
Референт УПН

ПРИВІТ

З НОВАЦЬКОГО ТАБОРУ
„Вачули”

* Коздешин Олена

Оля Кочен-
ченко

* Христя Посіко

сестрички і - Луиза
Розовська -

* Світлана
Сіприва

сестр. Марія
Зарнок

* Сестр. Андрі

сестрички

Світлана
Сіприва

Тетяна
Кришталюк
Ірина
Кришталюк
Ірина
Кришталюк

Захарчине
Софія

Вікторія Катруся

Маріан Пизак
Маріан Коздешин

Ірина Коздешин

Младан Бабік
Дана Младан

Зінько Соловй
Роман

сестр. Віра
Віра

Мартин В. Па
и. Шев. 6

Аленка
з Дрогобира

и. Лобів
чужий Шатман
ч. П. Е. ф.

Степан
и. Шев. 10
и. Шев. 10
и. Шев. 10

~~Березани~~
Димитрий Раманов
Жена

Світлана
и. Софій

Миколай
и. Шев. 10
и. Шев. 10

сестричка
и. Киса
(любіма Гудак)

Винниака МПГ
Братик Богдан

и. Лобів
Брат Рудий
Туска

и. Софій
Будівельна команда

Бр. Сабань
С. Новіков

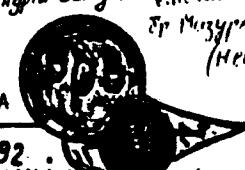
и. Дибне
и. Шев. 10
и. Шев. 10

и. Шев. 10
и. Шев. 10

и. Дибне
и. Шев. 10

и. Миколай
Бр. Якимів Аргентина

Київ
Мир'яна

20-26. XI. 92
БРЮХОВИЧИ

ст. Березани
Бр. Надко Хитак (Бубен)

Бр. Павло
и. Шев. 10
и. Шев. 10

и. Лобів
Атоско

и. Софій
и. Шев. 10
и. Шев. 10

и. Дрогоби
Регоричин
Мар'яні

и. Шев. 10
и. Шев. 10
и. Шев. 10

и. Софій
Лаво Аргентина

и. Софій
и. Шев. 10
и. Шев. 10

и. Дибне
Оксана
Кривоног
(Голка)

и. Шев. 10
и. Шев. 10
и. Шев. 10

и. Софій
и. Шев. 10
и. Шев. 10

Б. Сауко
и. Київ

и. Шев. 10
и. Шев. 10

и. Шев. 10
и. Шев. 10
и. Шев. 10

и. Шев. 10
и. Шев. 10
и. Шев. 10

и. Шев. 10
и. Шев. 10

и. Софій
и. Шев. 10

и. Софій
и. Шев. 10

и. Софій
и. Шев. 10

и. Шев. 10
и. Шев. 10

КРАЙОВИЙ НОВАЦЬКИЙ ЗЛЕТ 1991/92
на п.оселі "Сокіл", Мельбурн.
"Ми ростем, ми надія, народу."

ОРГАНІЗАЦІЙНА СХЕМА

- прогульок - п.л.сен.О.Цабанюк (ЧОК)
- спів - п.л.сен.О.Тарнавська (Гребля)
- ручні роботи - п.л.сен.Т.Венгринович (Гребля)
(п.л.сен.І.Лисенко С.В., п.л.сен.С.Нойгебавер С.В.)
- перша допомога - п.л.сен.Б.Красуляк

ПРИВІТ

39

З НОВАЦЬКОГО ПІДТАБОРУ НА ТАБОРІ

СОНЦЕ СВОБОДИ

м. ел. Б. Тудіє Л. С.
Командант.

Maica Deschiz

Андриї

Вовк

Марія П.

Анастасія Кайсерин

Симон Вовк

Шашар Тихенко

Китон Тудій

Лев'ян Лавець

Александр Шварц

ПЕТРО КУЛОЧКО

С. П. Соля Тарасенко

м. ел. Ю. Вовк Л. Ч.

СІДНЕЙ - АВСТРАЛІЯ 1992-1993

ВІСТІ З КАНАДИ

ст. п. н.
Зорко Років Км
м. сел. Каса 110-11816

ст. п. н. сел. Догіяч Висунівка Хм - сел. п. н. -
- село Славута

Мана
Ковач
Олександр

Мамліва Б
Новацьких
Мадір АНАРІЙ
Мандрівники Віками
Михась.с. Лядівна с.
Евексатгер Р.
Івтерко Сабчи Ванеса Я.
Марко Рибак Мана Р.
Данило Л. Віра Якович
Евраті С. Лара В. Пачага С
Христофор Копичи Катя К
Гарян Р. Зірка АНАРІЙ КАТ
Парас. Михась Бірса Б.С.
Роман Завада АНДРІЙ
Марко.к. Віктор М. Серіста Вайт
Уляна Р. Савчин
Н. КОЛА
Станиця Мотреаль
на Оселі Батурин
Квебек, Канада

ст. п. н. Села Рудка
села Бірса Догіяч

ст. п. н. Лого Кочень

село Ламонка Я.

ст. п. н. село Завада Хм

ст. п. н. село Слов

ст. п. н. село Бірса

11/VII/92 до 26/VII/92

Андрей
ст. п. н. сел. Ямаля Глишай
БРАТ ТАРАС КОМАНЕЦЬ

Сірі Орли пишуть...

41

Пише до Тебе виховниця рою "Лисики". З радістю повідомляю, що рій наш живе. І живе цікавим життям. А тому нам дуже допомагають журнали "Вогню Орлиної Ради", які Ти надсилаєш. Щиро дякую за Вашу увагу і допомогу! До зустрічі! С.К.О.Б.!

5 листопада 1992 року

Людмила Бублик
м. Рига

Христе ся Господе!
Вітаємо виховницю
рою Орлиної Ради і
мастурів з усього світу
Святою Різдва Христового.
Хай Вам щастить у
вашому мастуванні!
СКОБ-ТОТУЙСЬ!
Вамі молоді крещені
друзі-

Рій "Дельфіни"
Детуня - Річка - Річка - Річка
Анон Свідочай
Плетені-прихильники
Валерія Річка
ТА вторакими
м. рій. Оля Свєдзінська
Свєдзінська
м. рій. Річка
Тришкар

Дорогі сестрички
і братчики!
Щиро вітаємо вас
Різдва Христового
друзі!
Тривайте престо
вітання і нагоди цієї
найбільшої радості.
Нехай сніго Різдва
світлик з'єднає нас у
спільному пориві до
праці на благо
України!

С.К.О.Б! Тотуйсь!

Виховниця навапта
Рівненської Статті ✨

42 Зважаючи на свою обіцянку щось написати про Крим узагалі і про Сімферопольський Пласт зокрема, висилаю Вам, як редактору "Вогню Орлиної Ради", вітання від нашої групи. ... Справи у нас ідуть непогано. У останньому числі "Кримського вісника" надруковано мою статтю про Пласт. ... Я вкінці написала, що хочу звернутися з листом до кримських українців, в якому подаю свою адресу і запрошую зацікавлених до мене звертатися. ... За зрозумілих технічних причин не можу вислати цієї газети, але сподіваюся, що ще зустрінемося, тоді я збережу ці публікації. На Різдво ідемо до Моршина на конкурс пластових вертепів; організуємо ми з Кульбасом... Дуже прошу вислати мені яку-небудь пластову літературу. ... Вітання велике з Криму. Щастя Вам! Ваша маленька юначка Дитина.
21 грудня 1992, 11:14 київського часу, Сімферополь.

Вибачте за довге мовчання, але на те у нас були вагомні причини: у сестрички Оксани в травні народився син, а сестричка Олеся поступала в інститут і успішно поступила. Але робота наша, не зважаючи на такі радісні події, не постраждала. В серпні ми, навіть, провели перший в області новацький табір. Проводили ми його на базі відпочинкового табору. Вихователі і діти, які там відпочивали, вперше познайомилися з нашою організацією. В таборі, до нашого приїзду, линула здебільшого російська мова. Нам здавалось, що ми попали в старі імперські часи. Нас спочатку сприйняли (напевне за нашої української мови) гостями з Англії. Це було боляче і гірко. Ми говорили з цими дітьми, переконували, що треба кінець-кінцем поважати свій народ і самих себе. Та, не зважаючи на ці прикрощі, табір пройшов чудово. Ми знайшли багато прихильників. Дирекція табору запрошує нас постійно проводити там табори. Друже Орест, чи дійсно не доцільно в наших умовах тотальної русифікації проводити такі показові новацькі табори, де б інші діти, дивлячись на новаків, почали хоча б розмовляти рідною мовою. Яка Ваша думка?

Новацтво наше переходить зараз другу пробу. Ми маємо дуже багато віршів, хрестиківок, оповідань, казок складених нашими новаками. Але де їх можна надрукувати, ми не знаємо. Журнал "Готуйсь", на скільки ми поінформовані, у нас не виходить. Правда, ми започаткували в місцевій газеті "Волинь" Сторінку Пластуна, де друкуємо наші твори, останні інформації з життя станиці. Це викликано тим, що інформація про Пласт у нашому краї є дуже мізерною. ... Подаємо до журналу деякі матеріали. Сподіваємось, вони сподобаються сестричкам і братчикам.

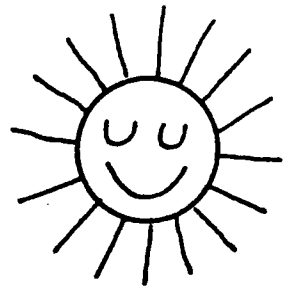
Зараз у нас настала напружена, але радісна пора. Поставили новакам виставу на св. Миколая. Зараз готуємо Вертеп, свято Різдвяної Свічки, новорічний маскаррад. А ще запровадили в себе конкурс "Пластун - кмітливий". В ході конкурсу юнаки чи новаки виказують свою ерудицію, вміння логічно мислити, вирішувати непрості питання за 1-2 хв. Це цікаво юнакам і новакам, а крім того нам здається, що це спонукає їх у підготовленні до таких ігор перечитати багато літератури і тим самим уже буде багато користі.

Друже Орест, сестричка Олеся просить, якщо це можливо, ввести її до редакції "ВОР", тим більше, що працюємо ми, покищо, вдвох і всі матеріали добираємо разом. Дякуємо за надіслані для нашої станиці числа "ВОР". Вони нам дуже допомагають у роботі.- СКОБІ ГОТУЙСЬ
Рівне

сестр. Оксана і сестр. Олеся
ВІД РЕДАКЦІЇ: Вітаємо сестр. Оксану з новим новаком. Сестр. Олеся, в нагороду за інститут і за матеріали, вписуємо в Редколегію ВОР (II стор. обкладинки). Іншомовних дітей варто запрошувати на вогники і т.ін., але вони не повинні бути учасниками новацького табору, бо тоді всі діти переходять на іншу мову. "Готуйсь" замовляйте в КПС.

Орляча Розвага

43

СТАРІ ГАЛИЦЬКІ АНЕКДОТИ

З усього видно.

- Маю стільки клопотів, що не знаю, де моя голова.
- То видно, бо носиш капелюх у руці.

Забув.

На пероні стоїть професор із парасолею і валізкою. Поїзди приїжджають, від'їжджають, а професор стоїть і стоїть на одному місці. Врешті якийсь залізничник спитав його, на котрий поїзд він жде.

-Не знаю,- каже професор, -і не можу собі пригадати, чи я мав кудись їхати, чи, може, я звідкись приїхав...

Добре боронитися.

Суддя: Що обжалуваний має на свою оборону?

-Це вам можу сказати. Я вже сидів 10 літ і бачите, що не допомгло мені. Шкода другий раз засуджувати.

Лік на кризу.

-Біда,- зітхає старий крамар. -Люди нічого не купують, усе дороге. Треба буде, синку, знизити ціни.

-Добре, але на які товари?

-От, наприклад, ці черевики коштують 20 карбованців. Напиши на виставі: "Колишня ціна - 30 карбованців, тепер - 25. Велика знижка цін!"

Звичка.

-Чого ти стаєш коло кожного дерева?

-Звичка. Я тут донедавна гуляв зі своїм псом.

Доказ.

Учитель пояснює, що земля - кругла. Опісля питає учнів:

-Петрусю, які маємо докази, що земля є кругла?

-Глобус, прошу пана професора.

Різняця.

Гість їсть і кривиться. Кельнер питає:

-Чи забагато солі в зупі?

-Ні, замало зупи в солі!

Філософ.

Один львівський філософ довго чекає на трамвай і, знервований, каже сам до себе: "З тим трамваєм, то все не так. Як не чекаєш на трамвай, то зовсім не треба чекати. Але як чекаєш, то - чорт бери - треба чекати і чекати."

Педагог.

Учитель математики: "Чи довго маю вам втовкмачувати, що дві половини між собою рівні? Але бачу, що більша половина з вас цього не розуміє."

Для часопису "Дзвін" (Жовтень) зібрав Роман Дідула.
З часопису "Дзвін" для "В. О. Р." зібрав Ігор Бушак.

ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ

Листи для Мудрої Сороки слати на адресу Редакції /див.: II стор. обкладинки/ з допискою: "Для Сороки".

ДОРОГА СОРОКО!
Чи новацтво братиме участь у ЮМПЗ-93? Люба

ДОРОГА ЛЮБО!
Передбачається участь новацтва в другому етапі (Здвиг у Львові) і третьому етапі (табори молоді) ЮМПЗ-93. Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!
Я задумую пробити собі вуха, щоб носити ковтки. Правда, що це буде подобатися дівчатам? Валентин

ДОРОГИЙ ВАЛЕНТИНЕ!
А не забудь спідничку, намисто і підмалюватися шмінкою! Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!
Хто такий Начальний Пластун? Ляля

ДОРОГА ЛЯЛЮ!
Першим Начальним Пластуном (спочатку його називали Верховним Отаманом) був Северин Левицький (Сірий Лев). По його смерті Начальним Пластуном вибрано Юрія Старосольського, котрий відійшов на Вічну Ватру в 1991 році. Тепер переходною обов'язки Начального Пластуна сповняє голова Головної Пластової Ради, пл. сен. Любомир Романків. Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!
Як були "Стежки Культури" в Україні, то з діаспори приїхала одна дуже гарна дівчина. Як я можу краще заприятелитися з нею? Леонід з Києва

ДОРОГИЙ ЛЕОНІДЕ!
А ти чому прогавив нагоду, як вона там була? Запроси її тепер на ЮМПЗ-93. Сорока

Ж Ж Ж

